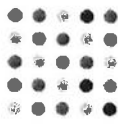

Aanwezig: Bos, Brons, Gelton, Heijman, Heerink, Joosten, Kleinhuis, Kuils, Lieben, Van Lieshout, Littooi, Van de Looij, Mansveld, Meijer, Meuleman, Post, Raasing, Schepers, Schippers, Slofstra, Spruit, Stelstra, Van Mullekom, Verlaan, Wevers, Willemstein, Van Zuidijk, Van Zanten, Van der Zwan, Zijlstra.

Afwezig: Klaassen, Schoenmaker, Van Strien, Zaal.

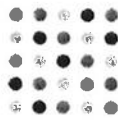
Gasten: Raaphorst, Peekstok.

Agendapunt	Vernieuwing C2000
Besluit	-
Toelichting	De Invoering Vernieuwd C2000 (IVC) is een groot en belangrijk project, Astrid Raaphorst (VenJ, directeur C2000/Meldkamer) en Johan Peekstok (Projectmanager IVC) geven een toelichting. Het betreft een belangrijke transitie met risico's voor de operatie. Er is al veel werk verzet door het project, in een nauwe samenwerking met de veiligheidsregio's. De regio's dienen C2000 randapparatuur te herprogrammeren of te vervangen en dienen tijd vrij te maken voor het opleiden van medewerkers (centralisten). Ook bij het uiteindelijke migratiemoment is de betrokkenheid van de regio onmisbaar, er is dan een tijdje geen C2000 communicatie mogelijk. De planning is krap, maar nog wel haalbaar. Daar wordt door de stuurgroep IVC op gestuurd, Schippers vertegenwoordigd hierin de RDVR. Schippers roept de RDVR op om vragen en signalen uit de regio bij hem te melden. De RDVR vraagt naar worst case scenario (van de Zwan), scenario's voor als de techniek faalt (Meijer) en wanneer de definitieve go/no go wordt gegeven (Mansveld), het wegnemen bestuurlijke onrust (Kleinhuis) en eigenaarschap van data in de centrale voicelogging (Heerink). Raaphorst en Peekstok antwoorden: Er is zeker veel aandacht in de stuurgroep voor een worst case scenario en er zal in dat geval worden bijgestuurd. Daarnaast is ook tijdens de uitrol in geval van technische problemen een mogelijkheid om terug te gaan naar de oude situatie, een zogenaamde roll back. Begin oktober vinden de laatste testen plaats op de techniek, dat is een belangrijk go/no go moment, maar tot 15 minuten voor de migratie kan nog besloten worden dat de migratie uitgesteld wordt. Regio's worden volledig betrokken bij dit besluit. Ondersteuning in de communicatie naar de bestuurder zal worden meegenomen binnen het project teneinde onrust te voorkomen. De regio's zijn eigenaar van de data in de centrale voicelogging.
Actie	Een ieder die vragen of signalen heeft over de vernieuwing van C2000 kan zich richten tot Schippers, die de RDVR vertegenwoordigt in de stuurgroep IVC. Vragen betreffende de regio in relatie tot de presentatie van Astrid Raaphorst kunnen direct aan haar gesteld worden (allen).
Agendapunt	1. Opening en vaststelling agenda
Besluit	De agenda wordt vastgesteld
Toelichting	Marijke van Veen heeft besloten haar functie van algemeen directeur van de VRGZ met ingang van 1 september 2017 neer te leggen. De samenvoeging van de gemeentelijke brandweerkorpsen tot één regionale brandweer onder de vleugels van de Veiligheidsregio is voltooid, waarmee de nieuwe organisatie ook staat. Marijke en het bestuur van de VRGZ zijn gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat de uitdagingen die er nu liggen vragen om een ander profiel algemeen directeur. Marijke kan vanwege een begrafenis van een familielid nu niet aanwezig zijn. We hebben veel waardering voor al het werk van Marijke en zullen in de volgende vergadering afscheid van haar nemen. De interne communicatieboodschap van de VRGZ over het vertrek van Marijke wordt aan het eind van deze vergadering uitgedeeld.
Actie	Toezenen communicatieboodschap Marijke van Veen aan RDVR (secretaris)
Agendapunt	2. Concept Actie- en Besluitenlijst RDVR 21 april 2017
Besluit	De concept besluitenlijst RDVR van 21 april 2017 wordt ongewijzigd vastgesteld.
Toelichting	-
Actie	De actielijst wordt geactualiseerd (secretaris)

	3. Proces nieuw in beheer te nemen documenten IFV
Besluit	De RBC en de RDVR stemmen in met het proces van nieuw in beheer te nemen kennisdocumenten
Toelichting	Joosten geeft naar aanleiding van de vraag van Raasing aan dat bij nieuwe documenten onderzocht zal moeten worden of deze aan de criteria voldoen, zoals bijvoorbeeld producten uit het project "Uitruk op maat". Slofstra vraagt aandacht voor het opnemen van de standaarden die nu voor de meldkamer vastgesteld worden, om deze goed te laten verwerken in de kennisdocumenten en het beheer van deze standaarden ook op dezelfde manier in te regelen. Joosten: doordat portefeuillehouders zijn benoemd per kennisdocument is de verbinding met standaarden nu wel beter belegd. Het document zal worden vastgesteld in het AB IFV. Het verzoek van de RDVR is om na vaststelling daarover breed te communiceren over de impact van het besluit.
Acties	-
Agendapunt	4. Terugmelding Veiligheidsberaad van 2 juni 2017
Besluit	De RDVR neemt kennis van de mondelinge terugmelding van de voorzitter over het Veiligheidsberaad van 2 juni 2017.
Toelichting	Het rapport met de resultaten van het onderzoek naar het functioneren van het veiligheidsberaad is inmiddels als publieksversie beschikbaar. Het Veiligheidsberaad heeft hier in een besloten vergadering in alle openheid goed met elkaar over van gedachten kunnen wisselen. Hierbij zijn aandachtspunten en verschillende invalshoeken besproken. De vergadering heeft geen besluiten genomen anders dan dat er een werkgroep van 5 burgemeesters/voorzitter veiligheidsregio's met een verdere uitwerking zal komen. Daarin komen in ieder geval aan de orde (1) hoe te komen tot een discussie op strategisch niveau, (2) de scheiding tussen veiligheidsberaad en IFV aan te brengen en (3) de rol en positie van de managementraden. De verwachting is dat dit 2 à 3 maanden in beslag gaat nemen.
Acties	-
Agendapunt	5. Strategische visie veiligheidsregio
Besluit	De RDVR heeft het visiedocument "Naar een toekomstbestendige veiligheidsregio" besproken en stemt in met het agenderen van het visiedocument in de eigen veiligheidsregio om deze te verrijken en de dialoog te voeren met de bekende maar zeker de minder bekende crisispartners en om vervolgens weer gezamenlijk de discussie (oktober) aan te gaan over de veiligheidsvraagstukken.
Toelichting	Van Lieshout geeft een toelichting op het proces tot nu toe. De presentatie van 21 april is verder uitgeschreven en getoetst in een breder gezelschap en verrijkt. Het huidige voorliggende document behoeft een nadere analyse waarbij gebruik kan worden gemaakt door eerdere visiedocumenten welke HCSS eerder voor politie en defensie heeft opgesteld. Het huidige document biedt geen eenduidige oplossing voor de takendiscussie dan wel de komst van andere type crisis en de bestrijding daarvan. Littooy geeft aan dat sommige veiligheidsvraagstukken nu tussen wal en schip dreigen te vallen. Hierover dient verder te worden doorgesproken in de themasessie in oktober. Schippers vraagt hoe het bestuur betrokken wordt. De voorzitter benadrukt dat het voorliggende stuk slechts een ambtelijke status heeft. Van Lieshout zal de heer Bruls op 3 juli informeren over deze visie. Het is uiteindelijk aan het VB om een strategische visie te formuleren. Het is dan ook niet de bedoeling dat het stuk thans ter besluitvorming in de regio wordt voorgelegd, maar de leden van de RDVR kunnen uiteraard in hun regio het aldaar gebruikelijke consultatieproces volgen.
Acties	Het visiedocument samen met een oplegnotitie met relevante vragen aan de RDVR leden zenden, met het verzoek om in de veiligheidsregio de dialoog aan te gaan (Van Lieshout); De visie agenderen voor de RDVR themasessie op 13 oktober (Van Lieshout).

Agendapunt	6. Crisisbeheersing en rampenbestrijding
Besluit	De RDVR en de RBC steunen het initiatief van Littooi om een voorstel te doen voor een nieuwe ondersteuningsstructuur voor de Crisisbeheersing en Rampenbestrijding.
Toelichting	Littooi geeft een inleiding op dit bespreekpunt. Met de komst van de RDVR is er bij de RBC een beweging ontstaan waarbij de ondersteunende structuur van de Crisisbeheersing en Rampenbestrijding verschuift naar de RDVR. Dit is ingegeven door het feit dat dit thema past binnen de agenda van de RDVR. Het netwerk hoofden veiligheidsbureaus is voornamelijk een losstaand gremium. Verkend wordt hoe de nieuwe ondersteuningsstructuur voor de Crisisbeheersing en Rampenbestrijding vorm moet krijgen. Dit zal middels onderwerpen als terrorismegevolgbestrijding en optreden bij extreem geweld worden gekoppeld aan de inhoud. Littooi stemt dit verder af in overleg met Verlaan en Stelstra en komt met een voorstel ter bespreking in de themasessie van 13 oktober.
Actie	Voorstel voor een nieuwe ondersteuningsstructuur voor de Crisisbeheersing en Rampenbestrijding voor de RDVR uitwerken en agenderen in de themasessie (Littooi/Verlaan/Stelstra)
Agendapunt	7. Externe kernboodschappen NCTV ontwikkelingen
Besluit	De RDVR neemt kennis van de ontwikkelingen bij de NCTV en uit haar zorgen over de
Toelichting	Paul Gelton geeft een inleiding op de omstandigheden die gemaakt hebben dat de NCTV zich nu gaat heroriënteren op haar taken. De NCTV is sinds 2012 gegroeid naar een organisatie met 350 fte. Die omvang wordt als onwenselijk ervaren, om het "behapbaar" te maken is besloten om terug te gaan naar de kern van de taken. Een aantal onderwerpen worden overgedragen aan andere partijen (PNR naar de KMAR) of krijgen een meer zelfstandige positie (NCSC en LOCC) en de stelselverantwoordelijkheid voor de veiligheidsregio's wordt afgestoten. Waar deze gepositioneerd zal worden is mede afhankelijk van de kabinetsformatie. De RDVR geeft aan dat ze zorgen heeft bij deze beweging vanwege de negatieve effecten die hieruit voortkomen. Gelton geeft aan dat op dit moment uitwerking wordt gegeven aan opties voor arrangementen welke deze negatieve effecten kunnen minimaliseren dan wel kunnen voorkomen. Mansveld oppert het idee om de opvattingen van de RDVR pro-actief kenbaar te maken.
Actie	De onderwerpen Strategische visie veiligheidsregio, Crisisbeheersing en rampenbestrijding en NCTV ontwikkelingen zullen in de gezamenlijkheid worden geagendeerd voor de themasessie van 13 oktober om de portée van de verschillende bewegingen te kunnen duiden (Bos/Wevers/secretaris)
Agendapunt	8. Mededelingen en rondvraag
Besluit	De RDVR besluit dat Schippers de rol van Van Veen overneemt op het dossier LMO.
Toelichting	Verminderd zelfredzaamheid is destijds als zevende project aan de strategische agenda toegevoegd. Het veiligheidsberaad heeft de RDVR gevraagd een plan van aanpak op te stellen. Om hier gevolg aan te geven is een inventarisatie van alle initiatieven in het land gedaan. Geconcludeerd is dat duizend bloemen bloeien. Om toch aan de opdracht van het bestuur te voldoen is door Menno van Duin een bestuurlijke sessie begeleid om te komen tot bestuurlijke kaders. Vooral vanuit "Bevolkingszorg op Orde" zijn gemeenten daarvoor regisseur. Op basis van de uitkomsten zal een plan van aanpak worden opgesteld welke 15 september aan de RDVR zal worden voorgelegd. Voor de verdere uitwerking van het FLO zal landelijk de expertise van 2 medewerkers worden gebundeld en ondersteund voor het gezamenlijk belang op het verzoek van de hoofden P&O in samenwerking met de hoofden bedrijfsvoering. Voor de Nationale Reddingsvloot heeft de minister de geste gedaan dat als de veiligheidsregio's steun geven voor het behoud van de reddingsvloot er financiële middelen komen vanuit de Minister van VenJ naar het IFV, teneinde de opschalingsstructuur tijdens een crisis te steunen. Vanuit de 5 Noord-Hollandse veiligheidsregio's wordt de expertise die is opgedaan voor de recente WOB verzoeken beschikbaar gesteld.

	Voor wat betreft de Microsoft licenties, waar 23 regio's zich voor hebben aangemeld, zal de komende periode zowel via RDVR, RBC, hoofden bedrijfsvoering en het Netwerk Informatiemanagement aandacht voor worden gevraagd. Zaterdag 17 juni is er wederom de Brandweerderdenking voor alle omgekomen collega's. Bos zal geüniformeerd aanwezig zijn als voorzitter RDVR. De ledenvergadering van de VNG zal op 6 juli spreken over de reparatie van het FLO. Een ieder heeft een verzoek gekregen hier op te reageren. De Inspectie V&J heeft aangegeven dat zij met het onderzoek naar de repressieve brandweertaak een zorgvuldig proces willen doorlopen en derhalve de resultaten pas september/oktober openbaar zullen zijn. Voor wat betreft de jodiumprofylaxe wil het ministerie van VWS de nooddistributie bij de veiligheidsregio's beleggen. Naar verwachting zal hier een officiële brief van VWS aan de voorzitters van de Veiligheidsregio voor komen. In overleg met GGD GHOR NL lijkt het in de lijn dat de (R)DPG hier net als in de pre distributie een actieve rol in neemt. Vanuit de regiegroep (Voorzitter en vice voorzitter RDVR en RBC en directeur brandweer IFV) wordt opgemerkt dat er tevredenheid is over het proces van gezamenlijk agenderen en vergaderen. Op 15 september zal dit onderwerp verder worden verdiept. De Wet Normaliseren Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) zal in 2020 in werking treden. In de brandweerkamer zal dit worden besproken. In de regiegroep is met de beide burgemeester een verkenning gedaan over alle mogelijke scenario's naar 2020 om daar invulling aan te geven. Deze zomer zal een advies worden opgesteld. De RDVR themasessie van 8 december 2017 zal aan dit onderwerp worden gewijd. De mogelijkheid biedt zich aan voor de RDVR leden om een masterclass "communicatie in onzekere tijden" te volgen. Siepel zal daarbij ingaan op het morele kompas in de crisiscommunicatie. Bij een groep 8-12 personen zijn de kosten maximaal 1800 euro. Het betreft twee dagdelen van 6 uren die in een kort tijdsbestek achter elkaar van 1 à 2 weken achtereenvolgend worden gevolgd. Kosten zijn voor eigen rekening. Er volgt een mailing voor de aanmelding. Bij voldoende aanmeldingen kan daarin een faciliterende rol worden vervuld. GMS valt om onduidelijke redenen uit na de samenvoeging van de meldkamers in Eindhoven. Vanuit het POI zal een inventarisatie worden gedaan naar de omvang van dit verschijnsel en dit gezamenlijk worden geadresseerd De gezamenlijke vergadering dankt Henk Meijer voor zijn tomeloze en altijd oprechte inzet. Nooit te beroerd om een vinger op te steken en hij was zeer actief voor de bovenregionale samenwerking en water en evacuatie. Zijn openheid en eerlijkheid als ook zijn pragmatisme zullen niet gemist worden.
Acties	Indien wenselijk aanmelden voor de masterclass "communicatie in onzekere tijden" bij de secretaris RDVR. (allen); Inventariseren omvang uitval GMS en adresseren (Kransen/Wevers)

Actielijst

Datum	Nr.	Wie	Omschrijving	Stand van zaken
2016-17/10	4	Bos/ Wevers	Op een nader moment verder verkennen hoe de managementraden zich willen verhouden tot het bestuur.	Nog te behandelen
2017-21/04	1	Zaal iom Littooi	Integreer de optische en geluidssignalen veiligheidsregio in het bestaande document voor de hulpverleners en biedt deze brancherichtlijn als hamerstuk aan om te garanderen dat de hulpverleners op straat het werk veilig kunnen uitvoeren	RDVR vergadering op 15 september
	2	Bos/Van Duin	De eerste resultaten van het onderzoek zullen verder worden besproken in de RDVR	RDVR vergadering op 15 september
	5	Kleinhuys	Plan van aanpak met bijbehorende begroting voor invulling van Verminderd zelfredzaamheid zal worden ingebracht	RDVR vergadering op 15 september
2017-16/06	1	Allen	Een ieder die vragen of signalen heeft over de vernieuwing van C2000 kan zich richten tot Schippers, die de RDVR vertegenwoordigt in de stuurgroep IVC. Vragen betreffende de regio in relatie tot de presentatie van Astrid Raaphorst kunnen direct aan haar gesteld worden.	
	2	Van Lieshout	Het visiedocument samen met een oplegnotitie met relevante vragen aan de RDVR leden zenden, met het verzoek om in de veiligheidsregio de dialoog aan te gaan	
	3	Van Lieshout	De visie agenderen voor de RDVR themasessie op 13 oktober	Op agenda RDVR vergadering 13 oktober
	4	Littooi/ Verlaan/ Stelstra	Voorstel voor een nieuwe ondersteuningsstructuur voor de Crisisbeheersing en Rampenbestrijding voor de RDVR uitwerken en agenderen op 13 oktober	Op agenda RDVR vergadering 13 oktober
	5	Bos/Wevers/ secretaris	De onderwerpen Strategische visie veiligheidsregio, Crisisbeheersing en rampenbestrijding en NCTV ontwikkelingen zullen in de gezamenlijkheid worden geagendeerd voor de themasessie van 13 oktober om de portée van de verschillende bewegingen te kunnen duiden	Op agenda RDVR vergadering 13 oktober
	6	Allen	Indien wenselijk aanmelden voor de masterclass "communicatie in onzekere tijden" bij de secretaris RDVR	
	7	Kransen/ Wevers	Inventariseren omvang uitval GMS en adresseren	

***** De volgende vergadering RDVR vindt plaats op 15 september 2017*****

***** Van der Valk, Bastion 73 te Veenendaal*****

*****Van 09.00 – 13.00 uur*****

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Veiligheidsregio Twente
dagelijks bestuur
Postbus 1400
7500 BK Enschede

Veiligheidsregio Twente		
Ingekomene post		
Registratienummer: 17002420		
Kolom:		
Datum	04 JULI 2017	Paraaf
DB VRT		
AB VRT		
Kopie: J. de Stegge		

Bijlage ordner niet gescand.

Bestuurskern
Directie Wegen en
Verkeersveiligheid
Afdeling Programmering
Rijkswegen

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
Mr. H.J.M. Roem
M +31(0)6-11531399
herman.roem@mlnienm.nl

Ons kenmerk
IENM/BSK-2017/161548

Datum 21 juni 2017
Betreft Ontwerp-tracébesluit A1 Apeldoorn-Azelo

Geacht college,

Ingevolge artikel 11 lid 3 van de Tracéwet deel ik u mede dat de Minister van Infrastructuur en Milieu op 16 juni 2017 het Ontwerp-Tracébesluit A1 Apeldoorn-Azelo heeft vastgesteld.

Bijgaand doe ik u het ontwerp-besluit, het bijbehorende ontwerp-saneringsbesluit en het milieu-effectrapport toekomen. De overige bijbehorende stukken kunt u vanaf 30 juni 2017 digitaal inzien via www.platformparticipatie.nl/a1-apeldoorn-azelo.

De terinzagelegging vindt plaats van 30 juni 2017 tot en met 10 augustus 2017.

Met vriendelijke groet,

DE PLV. DIRECTEUR WEGEN EN VERKEERSVEILIGHEID,

Dieterik de Jong

Manon Rietman
→ DB 27/9

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Veiligheidsregio Twente	
Ingeleverde post	
Registratienummer: 17002213	
Kolom:	
Datum	21 JUNI 2017
DB VRT	
AB VRT	
Kopie:	

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitters veiligheidsregio
Aan de directeuren RAV
Aan de Korpschef van politie
Aan de directeur Plannen Defensiestaf

**Directoraat-Generaal
Politie**
MKC2000

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
J.H.W. Raaphorst

M 06 1830 6880

Datum 16 juni 2017
Onderwerp Voortgang vernieuwing & migratie C2000

Ons kenmerk
201706

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In mijn brief van 8 november jl. heb ik u geïnformeerd over de stand van zaken van de vernieuwing van C2000 (IVC). In deze brief informeer ik u graag over de voortgang in het programma. In het bijzonder vraag ik uw aandacht voor de periode waarin en de wijze waarop de daadwerkelijke migratie naar het vernieuwde C2000 systeem zal plaatsvinden en de daaruit volgende tijdelijke onbeschikbaarheid van het systeem.

De vernieuwing van C2000 wordt tot nu toe gekenmerkt door een hele nauwe en constructieve samenwerking tussen het programmateam IVC, de leveranciers en de hulpverleningsdiensten. Deze samenwerking blijft cruciaal voor de tijdige en volledige invulling van alle randvoorwaarden om te komen tot een succesvolle migratie naar het vernieuwde C2000 systeem. De stand van zaken met betrekking tot deze randvoorwaarden licht ik onderstaand graag toe. Ten slotte informeer ik u over de wijze waarop in deze periode van vernieuwing wordt omgegaan met dekkingsissues in het C2000 systeem.

Mijlpalen

De afgelopen maanden zijn er gezamenlijk grote stappen gezet in de vernieuwing. De Meldkamer-implementatieplannen zijn nagenoeg allemaal gerealiseerd waarmee onder andere nieuwe verbindingen naar de meldkamers zijn aangebracht en de nieuwe C2000 radiobediening is geïnstalleerd. Voor alle meldkamers is een C2000-opleidingsruimte ingericht. In ruim 400 van de 650 masten is de nieuwe apparatuur geplaatst.

Kwaliteitsborging

In december jl. is een toets door het bureau ICT-toetsing (BIT) van de minister van Wonen en Rijksdienst op het programma afgerond. Een van de belangrijkste aanbevelingen hierin was het zekerstellen dat voor de minst risicovolle migratiestrategie naar het nieuwe C2000 systeem wordt gekozen. Om aan deze aanbeveling opvolging te geven is door TNO een advies uitgebracht op de gekozen "one-step" migratiestrategie. TNO heeft hierin bevestigd dat de "one-step" migratiestrategie in relatie tot alternatieve strategieën tot de minste risico's leidt. Zij beveelt echter aan voor de daadwerkelijke migratie een uitgebreide pilot uit te voeren. Het programma IVC geeft in de zomer van dit jaar opvolging aan dit

advies. In een aantal regio's wordt daarvoor separaat om medewerking verzocht. De medewerking van deze regio's wordt door alle partijen zeer gewaardeerd.

Directoraat-Generaal
Politie
MKC2000

Migratie

Ook de migratie vindt plaats in nauwe samenwerking en afstemming tussen de leveranciers, het programma IVC en alle kolommen. De migratie, voorzien medio november 2017, zal worden aangemerkt als een zaak van nationaal belang, met bijbehorende besluitvormingsstructuur. Op nationaal niveau zal de besluitvorming met betrekking tot de technische implementatie in samenhang worden gebracht met reguliere (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden in het kader van de openbare orde en veiligheid en de operatie.

Datum
16 juni 2017

Ons kenmerk
201706

Op 13 maart jl. heeft de bestuurlijke regiegroep C2000/LMO op advies van de stuurgroep IVC ingestemd met de hieronder beschreven hoofdlijn en uitgangspunten. Vanuit de stuurgroep IVC is reeds gestart hieraan invulling te geven op basis van een migratieplan.

- Burgemeesters, veiligheidsregio's, kolommen, het NCC en andere betrokken partijen houden onverminderd hun (wettelijke) verantwoordelijkheid voor een goede werking van hun organisaties in het kader van de openbare orde en veiligheid (*operationeel perspectief*).
- De stuurgroep IVC blijft verantwoordelijk en beslissingsbevoegd voor alle zaken waar het in het kader van het programma IVC voor verantwoordelijk is (*technisch perspectief*).
- Besluitvorming voor- en tijdens de migratie en in het kader van een eventuele rollback, vindt plaats in een interdepartementaal, multidisciplinair overleg. In dit overleg zijn in ieder geval ambtelijk vertegenwoordigd:
 - VenJ (voorzitter)
 - Veiligheidsregio's (w.o. multidisciplinaire leiding en meldkamers)
 - Stuurgroep IVC (brandweer, politie, ambulancezorg, defensie)
 - NCCDe definitieve samenstelling wordt in overleg met het veld bepaald.
- De vertegenwoordigers moeten in het kader van de migratie besluiten kunnen nemen namens de organisaties die zij vertegenwoordigen. Met de leden van de stuurgroep IVC zal worden verkend waar mandaten eventueel dienen te worden uitgebreid.
- Teneinde voor- en tijdens de migratie en in het kader van een eventuele rollback snel en slagvaardig te kunnen opereren en te kunnen communiceren is er een eenduidige commandostructuur voor de multidisciplinaire afstemming en in iedere kolom.
- Bij de verdere uitwerking van de organisatie van besluitvorming is de GRIP-structuur leidend.

Gedurende de migratie zal een enige tijd geen communicatie mogelijk zijn via C2000. De hulpdiensten dragen er zelf zorg voor dat het werk van de hulpverleners onverstoord kan doorgaan tijdens de migratie. Hiervoor worden door de hulpverleningsdiensten, in onderlinge samenwerking met het programma IVC, noodprocedures en maatregelen uitgewerkt die passen bij de situatie van een landelijke uitval van C2000.

Testen

De leveranciers van het nieuwe systeem, Hytera Mobilfunk, Eurofunk en 2WAY, leveren na de zomer het vernieuwde C2000 op. In nauwe samenwerking zullen

vervolgens de testprocessen doorlopen worden. Het programma IVC ziet toe op de tijdige en volledige oplevering van dit systeem. Het programma wordt hierin bijgestaan door een onafhankelijke testinstantie. Na oplevering van het systeem zal onder verantwoordelijkheid van het veld een serie gebruikersacceptatietesten uitgevoerd worden. Het programma IVC stelt de expertise van de externe testinstantie ook ter beschikking aan het veld om zorg te dragen voor een zorgvuldig en volledig testtraject voorafgaand aan de acceptatie van het systeem door het ministerie van VenJ.

**Directoraat-Generaal
Politie**
MKC2000

Datum
16 juni 2017

Ons kenmerk
201706

Opleidingen

Het vernieuwde C2000 voorziet erin dat de hulpverleners na de migratie op de gebruikelijke manier gebruik kunnen maken van hun eigen randapparatuur (portofoons, mobilofoons). In de meldkamers wordt een nieuw radiobedieningssysteem geïntroduceerd. Voor ingebruikname van het vernieuwde C2000 systeem faciliteert het programma IVC dat de ruim 2200 centralisten op de meldkamers kunnen worden opgeleid in het gebruik van dit systeem. Dit gebeurt via de bekende systematiek (Portogewoon) waarbij de zogenaamde centralist-kerninstructeurs (CKI's) de eigen collega's opleiden. De meldkamers en kolommen stellen hun CKI's en centralisten vervolgens in de gelegenheid om de opleiding te volgen. In juni 2017 is de opleiding van de CKI's in de vorm van een train-de-trainer cursus van start gegaan. In september en oktober kunnen de centralisten door de CKI's op de eigen meldkamer locatie worden opgeleid.

Masterdata

Het systeem wordt ingericht met de gegevens die door het veld aan het programma IVC worden verstrekt. Deze gegevens bestaan uit een integraal en up-to-date overzicht van alle portofoons, mobilofoons, gespreksgroepen en roepnummers alsook informatie over centralisten en hun bijbehorende rollen, taken en verantwoordelijkheden in het C2000 systeem. De gegevens zullen tijdig en juist moeten worden aangeleverd om in het systeem te worden opgenomen.

Randapparatuur

Binnen de hulpverleningsdiensten wordt een flinke inzet gepleegd om alle randapparatuur geschikt te maken voor gebruik op het nieuwe systeem. Op advies van de stuurgroep IVC is op dit onderwerp een audit uitgevoerd. Uit deze audit blijkt dat dit traject op schema ligt, maar dat doorlopende aandacht noodzakelijk is om te zorgen dat uiteindelijk alle randapparatuur tijdig en volledig geschikt is gemaakt voor gebruik op het nieuwe systeem.

Inzet

De vernieuwing van C2000 vraagt van alle partijen een significante personele inzet welke in aanloop naar de overgang naar het nieuwe systeem nog extra zal toenemen. Alle inzet is erop gericht een succesvolle migratie in november van dit jaar mogelijk te maken. Niet voorziene omstandigheden en knelpunten in nog te bereiken mijlpalen in de definitieve oplevering van het systeem de komende maanden kunnen ertoe leiden dat de migratie op een later tijdstip zal plaatsvinden. De definitieve migratie zal ook slechts in gang worden gezet als aan alle randvoorwaarden is voldaan. De migratie kan op het laatste moment worden uitgesteld als de veiligheidssituatie in Nederland deze niet toelaat. Hierbij wegen de veiligheid van onze hulpverleners en de impact op het werk van de hulpdiensten het zwaarst mee in de beoordeling. Het advies van de onafhankelijke testinstantie heeft hierin een zwaarwegende rol.

Dekkingsissues

Onderdeel van het programma van de vernieuwing vormt het binnen een jaar na oplevering van het nieuwe systeem wegnemen van alle bekende dekkingsissues zoals opgenomen in de lijst van de Dekkingsissues Prioritering Procedure (DIPP) 2014. In de periode 2014 tot heden heeft een aantal regio's nog nieuwe dekkingsissues gesignaleerd. Omdat het al dan niet blijven bestaan van dekkingsissues onder meer afhankelijk is van de performance van het vernieuwde C2000, kan pas na de migratie met het oplossen van nieuwe issues worden gestart. Daar waar de verwachting groot is dat het nieuwe systeem geen oplossing biedt voor recente dekkingsissues zal het Meldkamer Dienstencentrum in overleg met de leverancier voorbereidingen starten om deze plekken van een oplossing te voorzien.

Er moet overigens rekening mee worden gehouden dat er altijd nieuwe dekkingsissues kunnen ontstaan, bijvoorbeeld door bebouwing of verandering van de omgeving. Daarom worden in het C2000-budget jaarlijks middelen gereserveerd om eventuele nieuwe dekkingsissues op te lossen. Deze zullen worden geprioriteerd conform de vigerende DIPP-procedure.

Ten slotte

Graag spreek ik mijn waardering uit voor alle inzet van de betrokken partijen in de afgelopen periode. Ik vertrouw erop dat de voortzetting van onze gezamenlijke inspanning er toe zal leiden dat het vernieuwde C2000 voor tenminste de komende tien jaar zal bijdragen aan een veilige, efficiënte en effectieve inzet van de Nederlandse hulpdiensten.

Voor eventuele vragen of toelichting kunt u het programma bereiken via bovenstaande contactgegevens.

De minister van Veiligheid en Justitie,
Namens deze,

J.H.W. Raaphorst
Programmadirecteur Meldkamer, C2000 en 112

**Directoraat-Generaal
Politie**
MKC2000

Datum
16 juni 2017

Ons kenmerk
201706

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Politie**
MKC2000

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
2105514

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 20 juli 2017
Onderwerp Stand van zaken vernieuwing C2000

In mijn brief van 26 juni jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de stand van zaken aangaande de Implementatie Vernieuwing C2000 (IVC), de realisatie van de landelijke meldkamerorganisatie (LMO) en 112 voor doven en slechthorenden.¹ In deze brief informeer ik u over een recente ontwikkeling in de vernieuwing van C2000.

Naast alle mijlpalen die zijn behaald in de vernieuwing van C2000 heb ik in mijn eerdere brief aangegeven dat de risico's die mogelijk van invloed zijn op de vernieuwing van C2000 continu worden gewogen op kans en mogelijke impact. De afgelopen week is duidelijk geworden dat de oplevering van het nieuwe systeem en het zorgvuldig testen hiervan meer tijd vraagt. Het standaardiseren en in het systeem opnemen van de gegevens van ruim 80.000 portofoons en mobilofoons, ruim 11.000 gebruikersgroepen en de beproefde rollen en rechten van de ruim 2200 centralisten vraagt eveneens meer tijd om risico's in het gebruik van het systeem in de toekomst te voorkomen. Daarmee zal de migratie naar het nieuwe C2000 systeem niet eerder dan in 2018 kunnen plaatsvinden. De onafhankelijke externe testinstantie ondersteunt deze gekozen lijn. In goede samenwerking met alle betrokken partijen zal de komende periode worden gezien wat de gevolgen hiervan zijn en hoe deze kunnen worden opgelost. De inzet is daarbij de lopende deeltrajecten, zoals de herprogrammering van de portofoons en mobilofoons en de opleidingen voor de centralisten, zoveel als voor alle partijen mogelijk conform de huidige planning doorgang te laten vinden. De continuïteit van het huidige C2000 systeem blijft geborgd.

De definitieve migratie zal in gang worden gezet als aan alle randvoorwaarden is voldaan. Hierbij wegen de veiligheid van onze hulpverleners en de impact op het werk van de hulpdiensten het zwaarst mee in de beoordeling. Het advies van de onafhankelijke testinstantie heeft hierin een zwaarwegende rol.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok

¹ Kamerstukken II, 2016/17, 25 124, nr. 85.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Veiligheidsregio Twente		
Komen post		
Registratienummer: 17002739		
Knoem:		
Datum	24 JULI 2017	Paraaf
LJB VRT		
AB VRT		
Kopie:		

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Voorzitters van de veiligheidsregio's
Directeuren RAV
Korpschef Politie
Directeur Plannen Defensiestaf

**Directoraat-Generaal
Politie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
Astrid Raaphorst

T 06 183 068 80

Ons kenmerk
2105676

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 19 juli 2017
Onderwerp Voortgang vernieuwing C2000

Geachte heer/mevrouw,

In mijn brief van 16 juni j.l. heb ik u geïnformeerd over de voortgang en de migratie van C2000.

Risico's die mogelijk van invloed zijn op de vernieuwing van C2000 worden continu gewogen op kans en mogelijke impact. De afgelopen week is duidelijk geworden dat de oplevering van het nieuwe systeem en het zorgvuldig testen hiervan meer tijd vragen. De minister van Veiligheid en Justitie heeft hierover de Kamer geïnformeerd. In de bijlage treft u deze brief aan.

De komende weken zal duidelijk gemaakt worden wat de betekenis en impact precies is. De inzet is de consequenties voor alle partijen zo beperkt mogelijk te houden en daarmee alle deeltrajecten zo veel als mogelijk voor alle partijen doorgang te laten vinden. In overleg met de stuurgroep is besloten dat het opleidingstraject voor centralisten later zal aanvangen. Het programmateam zal in overleg met het veld zoeken naar een best passende planning voor de meldkamers hierin.

Ik vertrouw erop u voor nu voldoende geïnformeerd te hebben. Voor eventuele vragen of toelichting kunt u het programma bereiken via bovenstaande contactgegevens. Voor eventuele vragen vanuit de media kunt u verwijzen naar de directie Voorlichting van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

De minister van Veiligheid en Justitie
Namens deze,

J.H.W. Raaphorst
Programmadirecteur meldkamer, C2000 en 112

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De voorzitters van de besturen van de veiligheidsregio's
i.a.a. het Veiligheidsberaad

Veiligheidsregio Twente		
Ingevoerd post		
Registratienummer: 17002771		
Kolom:		
Datum	26 JULI 2017	Paraaf
DB VRT	27 sept. 2017	
AB VRT	16 okt. 2017	
Kopie:	Ron de Wit, Heidi Plas	

Minister van Veiligheid en Justitie

Veiligheidsregio's

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

T 070 370 68 89

F 070 370 79 39

21/8 '17

Ons kenmerk

2105373

Bijlagen

1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 20 juli 2017

Onderwerp Geweld tegen hulpverleners en informatie-uitwisseling meldkamers

Geachte voorzitter,

Met deze brief wil ik uw aandacht vragen voor twee zaken. Dit betreft de aanpak van geweld tegen hulpverleners en de informatie-uitwisseling tussen meldkamers.

Gezamenlijke aanpak en aangifte door de werkgever

Op 9 februari jl. hebben Kamerleden tijdens een rondetafelgesprek over geweld tegen hulpverleners gesproken met vertegenwoordigers van vakverenigingen van brandweer, politie en ambulancezorg.

Tijdens het bestuurlijk overleg op 9 maart jl. heb ik het gesprek over dit thema voortgezet met vertegenwoordigers van verschillende betrokken partijen zoals het OM, de politie en de veiligheidsregio's, als ook met de betrokken vakverenigingen. De bijdragen van de vertegenwoordigers van de veiligheidsregio's en in het bijzonder de brandweer heb ik als zeer waardevol ervaren.

Vertegenwoordigers van de vakverenigingen hebben aangegeven dat veiligheidsregio's nog niet altijd de mogelijkheid benutten om namens hun werknemers aangifte te doen bij geweld tegen hulpverleners. Eén van de adviezen vanuit Veilige Publieke Taak aan werkgevers is om altijd aangifte te doen en het proces van aangifte voor de werknemers zorgvuldig in te richten. Dit ervaart de werknemer als een belangrijke steun in de rug. Ik wil dan ook in het bijzonder uw aandacht vragen voor dit signaal.

Op 19 juni jl. heb ik een brief aan de Tweede Kamer verstuurd over de jaarwisseling en geweld tegen hulpverleners. In deze brief spreek ik opnieuw uit dat geweld tegen hulpverleners onacceptabel is. De brief heb ik als bijlage bijgevoegd.

Informatie- uitwisseling tussen de meldkamers

Tijdens de hoorzitting op 9 februari jl. is ook gesproken over informatie-uitwisseling tussen de verschillende meldkamers, zodat alle centralisten beschikken over informatie of iemand bijvoorbeeld vuurwapengevaarlijk is. Zoals u weet kan met het Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem (GMS) informatie worden gedeeld tussen de meldkamers en de disciplines binnen de meldkamers over gevaarlijke personen en situaties. Alle centralisten kunnen in het systeem melding maken van een bedreiging. U bereidt momenteel een convenant

"gegevensverwerking meldkamer" voor waarbij aandacht is voor zowel de noodzaak van info-uitwisseling als de privacy-aspecten die hiermee gepaard gaan. Gelet op het belang van veilige hulpverlening en het verminderen van geweld tegen overheidsdienaren onderstreep ik het belang van pro-actieve informatie-uitwisseling over eventuele gevaarstelling. Ik wil u verzoeken om in uw communicatie richting de meldkamers hier nadrukkelijk aandacht voor te vragen.

**Minister van Veiligheid en
Justitie**
Veiligheidsregio's

Datum
20 juli 2017

Ons kenmerk
2105373

Hoogachtend,

De Minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
2097176

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 19 juni 2017

Onderwerp Jaarwisseling 2016-2017 en reactie op hoorzitting 9 februari 2017

De afgelopen jaarwisseling kende wederom vele geweldsincidenten tegen politie en hulpverleners. Het gooien van zowel legaal als illegaal vuurwerk leverde daarbij zeer gevaarlijke situaties op. De jaarwisseling wordt door sommigen klaarblijkelijk beschouwd als een moment om diegenen die zich inzetten voor onze veiligheid in ernstig gevaar te brengen.

Dit is onacceptabel en dat is ook de reden dat u daarover een hoorzitting hebt gehouden en dat ik met diverse betrokkenen en deskundigen heb gesproken over hoe het tij gekeerd kan worden.

In deze brief informeer ik u, mede namens de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en met verwijzing naar mijn brieven van 17 januari 2017¹ en 31 maart 2017², over voorgenomen maatregelen.

In bijlage 1 treft u de antwoorden aan op de vragen van de Vaste Commissie voor Veiligheid en Justitie van 22 februari jl. naar aanleiding van de hoorzitting over de jaarwisseling. Bijlage 2 bevat het algeheel beeld van de afgelopen jaarwisseling, zoals u dat jaarlijks gewend bent te ontvangen. Ter uitvoering van de motie van de leden Van Toorenburg en Tellegen³ over de gevorderde en opgelegde straffen voor daders van geweld tegen politieagenten in 2015 en 2016 treft u in bijlage 3 de cijfers aan van het Openbaar Ministerie (OM) en de Raad voor de Rechtspraak en wordt uitleg gegeven over de werking van de verhoogde strafeis van +200% en een beeld gegeven van de vonnissen inzake geweld tegen politieambtenaren.

In uw hoorzitting van 9 februari jl. hebt u gesproken met hulpverleners, vertegenwoordigers van vakbonden, leden van de rechterlijke macht en het OM. In mijn bijeenkomst van 9 maart jl. heb ik gesproken met het ministerie van Infrastructuur en Milieu, gemeentebestuurders, OM, politie, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), politievakbonden, brandweer, ambulancezorg, de vuurwerkbranche, de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en wetenschappers.

Tijdens die bijeenkomsten hebben politie, brandweer- en ambulancepersoneel hun ervaringen gedeeld en zijn suggesties ter verbetering besproken. Dit vormt de basis voor een extra impuls bij de aanpak van oneigenlijk gebruik van vuurwerk en het geweld tegen politie en hulpverleners. Daarbij werd ook herhaald dat dit

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2016-2017, 28684, nr. 489

² Kamerstukken II, vergaderjaar 2016-2017, 28684, nr. 495

³ Kamerstukken II, vergaderjaar 2016-2017, 29628, nr. 684

een gezamenlijke inspanning van veel partijen vergt. Het gaat dan niet alleen om het verder terugdringen van handel in en invoer van illegaal, zwaar vuurwerk, maar ook het gevaar van knalvuurwerk. Ook ondersteuning van werknemers in het kader van veilige publieke taak is nodig. In samenspraak met de werkgevers, de VNG en het Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid (CCV) worden best practices verzameld en gedeeld.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Het is van belang te markeren dat gemeenten, politie en hulpverleners, OM en vele anderen reeds grote inspanningen leveren en goede maatregelen treffen om de jaarwisseling feestelijk en veilig te laten verlopen. De praktijk laat echter zien dat op diverse fronten, landelijk en lokaal, extra maatregelen en inspanningen nodig zijn.

Vuurwerk

Het tegengaan van het gebruik van illegaal, zwaar vuurwerk wordt door iedereen gezien als prioriteit. Ik bespreek met de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, de ILT, het OM, de politie en andere partijen welke extra maatregelen genomen kunnen worden om de handel in en invoer van illegaal, zwaar vuurwerk verder terug te dringen. Hierbij wordt ook naar de aanpak van bestellingen via internet en pakketservice gekeken. De vuurwerkbranche wordt betrokken bij de maatregelen.

In internationaal verband gaat het om afspraken met productie- en transitlanden om de export naar Nederland tegen te gaan. De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft hiervoor de internationale contacten en ik zal haar hierbij waar nodig graag steunen.

Naar aanleiding van de hoorzitting van 9 februari jl. is de vraag gesteld of vuurwerk niet onder de werking van de Wet wapens en munitie (WWM) kan worden gebracht. In dit verband merk ik op dat de bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet op de economische delicten (WED), waar illegaal vuurwerk onder valt, in mijn ogen toereikend zijn. In bijlage 1 heb ik dit onder punt 4 Vuurwerk nader uiteengezet.

De politie en hulpverleners komen eveneens in zeer gevaarlijke situaties terecht als er legaal knalvuurwerk naar hen wordt gegooid. Wat hier tegen kan worden gedaan is een van de vragen die de gemeenten Den Haag, Amsterdam, Rotterdam en Utrecht door de Onderzoeksraad voor Veiligheid willen laten onderzoeken. Dit sluit aan bij de wens van politie en politievakorganisaties om knalvuurwerk te verbieden. Mede daarom is het onderzoek van de Onderzoeksraad een goede zaak. Naast de omgang met het consumentenvuurwerk wordt gekeken naar de beheersing van het illegaal vuurwerk en het geweld tegen hulpverleners. Ik maak graag van die gelegenheid gebruik om met de Onderzoeksraad en betrokken partijen te bespreken welke concrete maatregelen naar aanleiding van het onderzoek genomen kunnen worden. Ik sluit bij voorbaat niets uit en wacht de uitkomsten met veel belangstelling af.

Ondersteuning werknemers

Ik stimuleer veilig werken en draag bij aan oplossingen. Bij de bijeenkomst van 9 maart jl. zijn goede voorbeelden genoemd van samenwerkende gemeenten en veiligheidsregio's ter ondersteuning van werknemers. Deze zijn nog niet genoeg bekend. Daarom stimuleer ik de toepassing en laat de goede voorbeelden via het CCV verspreiden.

Indien geweld tegen werknemers tijdens de dienst is uitgeoefend, is ondersteuning door de werkgever essentieel, zoals bij het doen van aangifte en de begeleiding bij strafprocessen. Het is van belang dat het slachtoffer zelf aangifte doet, al dan niet anoniem. Eventueel kan de werkgever aangifte doen voor het slachtoffer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Bestuurlijke en andere middelen gemeenten

Gemeenten (burgemeesters) maken steeds vaker gebruik van bevoegdheden als het aanwijzen van vuurwerkvrije gebieden en het opleggen van gebiedsverboden. Verder zijn bijvoorbeeld waarschuwingsbrieven gestuurd aan notoire ordeverstoorers en is preventieve last onder dwangsom toegepast. Ook faciliteren gemeenten festiviteiten, zoals een feest in een jongerencentrum, vuurwerkshows of andere evenementen op een centrale plek. Ook hier geldt dat de bekendheid van hetgeen mogelijk is nog beter kan. Ditzelfde geldt voor informele maatregelen. Zo meldden burgemeesters dat niet alleen een stevige brief, maar ook een gesprek op het gemeentehuis effectief kan zijn. Aan de bekendheid van deze formele en informele mogelijkheden geef ik een extra impuls.

Uitrusting politie

De uitrusting van de politie wordt robuuster. Vanaf 2018 wordt de uitschuifbare wapenstok ingevoerd. Daarnaast wordt getest of de uitrusting met bodycams en stroomstootwapens moet worden uitgebreid. Voor de bodycams wordt onderzocht onder welke omstandigheden en onder welke voorwaarden zij behulpzaam zijn bij incidenten en kunnen bijdragen aan effectieve ondersteuning op afstand via de meldkamer en bewijsvoering. Naar verwachting worden begin 2018 de conclusies getrokken. Voor het stroomstootwapen geldt dat in 2018 besluitvorming plaatsvindt over de invoering bij de politie, invoering is dan mogelijk vanaf 2019.

Maatschappelijk debat

Het verder terugdringen van het geweld is nadrukkelijk ook een maatschappelijk vraagstuk hoe te komen tot gedragsverandering. Ouders, vrienden, burens, broers en zussen moeten elkaar willen corrigeren. Tijdens de bijeenkomst van 9 maart jl. is ook de rol van sociale media naar voren gebracht. Niet alleen in de fysieke wereld moeten we elkaar aanspreken bij ongewenst gedrag, maar ook in de online wereld op sociale media, zoals met filmpjes van vloggers en het inzetten van rolmodellen. Daarnaast werden voorbeelden genoemd als het indringend confronteren van jeugdige daders en hun ouders met hetgeen ze teweeg brengen bij politie en hulpverleners, het inzetten van buurtbewoners en het geven van vuurwerklessen op scholen.

Ik zal met deskundigen bespreken welke methoden in dit kader geschikt kunnen zijn om gedragsverandering te bewerkstelligen. Vervolgens zal ik met geïnteresseerde gemeenten, politie en anderen bespreken hoe zij deze methoden de komende jaarwisseling kunnen beproeven. De resultaten zullen daarna breed worden verspreid.

Dit onderwerp en thema's als de kracht van vuurwerk, ervaringen van hulpverleners en gedrag staan ook op de agenda van de door de politie georganiseerde conferentie "Vijf voor twaalf, veilig werken tijdens de jaarwisseling" van 19 juni 2017.

De recente bijeenkomsten hebben laten zien dat het lokale gezag, het OM, de politie, brandweer, ambulance, wetenschappers en uiteraard ook de rijksoverheid gemotiveerd zijn het geweld en de overlast bij de jaarwisseling verder te beteugelen. Het gaat om een gezamenlijke aanpak, waarover wij verder spreken in gremia als het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie, het Strategisch Beraad Veiligheid en het Veiligheidsberaad. Over de voortgang van de maatregelen informeer ik u dit najaar.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

De Minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok

Bijlage 1. Reactie op uitkomsten hoorzitting 9 februari 2017

Bij brief van 22 februari 2017 heeft de Vaste Commissie voor Veiligheid en Justitie vragen gesteld over bestuurlijke samenwerking, uitrusting en training, veiligheid en nazorg personeel, vuurwerk, opsporingsmaatregelen en strafrechtelijke maatregelen in relatie tot de jaarwisseling. Onderstaand geef ik antwoord op de gestelde vragen

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

1. Bestuurlijk arrangement

a. Op welke manier gaat u faciliteren dat de ketensamenwerking tussen verschillende hulpdiensten en partners op zowel bestuurlijk als uitvoerend niveau verbeterd en standaard wordt?

De ketensamenwerking is primair een lokale verantwoordelijkheid. De veiligheidsregio's, de politie en ambulancezorg zetten zich in voor een goede samenwerking. Het is van belang dat in de lokale driehoek de voorbereiding van de jaarwisseling integraal wordt benaderd, inclusief de rol van de hulpdiensten. Ik zal dit bespreken in het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie en in het Veiligheidsberaad.

b. Welke stappen gaat u nemen om er voor te zorgen dat op korte termijn de informatie uitwisseling tussen de verschillende meldkamers verbetert, zodat alle centralisten (en niet alleen de politie) beschikken over informatie of iemand bijvoorbeeld vuurwapengevaarlijk is. En dat het voor alle centralisten mogelijk is om in hun systemen te kunnen melden dat er sprake is geweest van een bedreiging?

Met het Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem (GMS) kan informatie worden gedeeld tussen de meldkamers en de disciplines binnen de meldkamers over gevaarlijke personen of situaties. Alle centralisten kunnen in het systeem melding maken van een bedreiging. Het is essentieel dat de hulpverleners op straat worden geïnformeerd over deze gevaarsetting. Momenteel werken de veiligheidsregio's, ambulancevoorzieningen, politie en KMAR aan een convenant gegevensverwerking meldkamers. Ik zal bij de verantwoordelijke bestuurders onder de aandacht brengen dat zij hierin goede afspraken maken over het uitwisselen van informatie, bijvoorbeeld met betrekking tot geweldadige of vuurwapengevaarlijke personen.

2. Uitrusting en training

a. Wat is het concrete tijdspad voor de daadwerkelijke invoering van de bodycam, de uitschuifbare wapenstok en de taser in de uitrusting van de politie? Kunt u hierin ook het verbeteren van de trainingsmogelijkheden meenemen? Klopt het dat er al lange tijd wordt geëxperimenteerd? Is het niet tijd voor een definitief besluit? Welke obstakels zijn er nog en hoe denkt u deze op te lossen?

Dit jaar worden in alle eenheden proeven met de inzet van bodycams uitgevoerd. Getest wordt onder welke omstandigheden en onder welke voorwaarden bodycams incidenten kunnen voorkomen. Tevens wordt gezien of de bodycams tijdens een incident kunnen bijdragen aan effectieve ondersteuning op afstand via de meldkamer en in welke mate na een incident opnames kunnen helpen ten behoeve van bewijsvoering en operationeel leren. In eerdere experimenten zijn

deze vragen nog niet voldoende beantwoord. Op grond van de conclusies die naar verwachting begin 2018 worden getrokken, vindt de besluitvorming plaats.

De aanbesteding en verwerving van de uitschuifbare wapenstok wordt dit jaar afgerond, waardoor de invoering vanaf 2018 kan plaatsvinden. Momenteel worden hiervoor docenten opgeleid.

De invoering van het stroomstootwapen is afhankelijk van de bevindingen van de pilots, die vanaf februari 2017 in vier eenheden worden uitgevoerd. Met het oog op de zorgvuldigheid zullen deze pilots minimaal een jaar duren. Indien in 2018 wordt besloten tot invoering, kan de invoering van het stroomstootwapen vanaf 2019 plaatsvinden.

b. Kunt u aangeven wat mogelijke risico's zijn van het gebruik van de taser, bijvoorbeeld voor mensen met hartproblemen of ademhalingsproblemen of wanneer iemand meerdere keren achter elkaar 'getaserd' wordt? Hoe wordt met deze risico's omgegaan? Wat is het voltage van de taser en kan deze bijgesteld worden?

Het stroomstootwapen is al enige jaren op grote schaal in gebruik in verschillende landen, waar de medische effecten van dit wapen uitgebreid zijn onderzocht⁴. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat de kans op levensbedreigend of ander ernstig letsel als direct gevolg van het gebruik van het stroomstootwapen zeer klein is.

De inzet van het stroomstootwapen is bedoeld om het gebruik van zwaardere geweldsmiddelen – met soms blijvende schade – te voorkomen. Geen enkel geweldsmiddel is volledig vrij van risico's, maar het risico op ernstig letsel als direct gevolg van het gebruik van het stroomstootwapen is zeer gering. Normale verschijnselen die tijdens of kort na het gebruik op kunnen treden zijn verkrampting van de spieren en krachtverlies in armen en benen, kortstondig geheugenverlies, tintelingen in het lichaam, en plaatselijke en tijdelijke huidzwellingen. Het wapen kan probleemloos worden gebruikt op iemand die een pacemaker draagt of kampt met andere gezondheidsklachten zoals ademhalingsproblemen. Pacemakers en geïmplementeerde defibrillatoren dienen aan een internationale norm te voldoen, waardoor de persoon een schok van een externe defibrillator (AED) met een kracht van 150 tot 400 Joule per puls kan doorstaan. De stroomstoot van het stroomstootwapen is veel lager met ongeveer 0,076 Joule per puls.

c. Welke andere hulpverleners zouden volgens u ook uitgerust kunnen worden met een bodycam en welke stappen zijn er nog nodig om dit te bewerkstelligen?

De afweging of een bodycam wenselijk en werkbaar is, moet door de hulpverleningsorganisaties zelf gemaakt worden. De uitkomsten van de pilots van de politie kunnen zij benutten voor de eigen afweging.

d. Uit de hoorzitting bleek dat er nog ruimte is voor verbetering in het trainen van

⁴ In onder meer het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, Australië, Frankrijk, Duitsland, Singapore en Nieuw Zeeland is het stroomstootwapen al een aantal jaren in gebruik. Er zijn meer dan 750 medische studies verricht naar de veiligheid van stroomstootwapens.

agenten (en eventueel andere hulpverleners) in de-escalerend optreden. Ziet u hier mogelijkheden toe en op welke wijze kunt u hier invulling aan geven?

Het voorkomen van geweld en het leren van incidenten is ingebed in het politieonderwijs. Zowel in het initieel onderwijs als in het leiderschapsonderwijs zijn opleidingsmodules met betrekking tot Geweld tegen Politieambtenaren (GTPA) verplicht onderdeel van het curriculum. Ook geweld door politieambtenaren komt, in samenhang met professionele weerbaarheid, aan de orde in het politieonderwijs en in de onderhoudstraining op het gebied van gevaar- en geweldbeheersing in de Integrale Beroepsvaardigheidstraining (IBT). Er is altijd ruimte het opleiden van politieambtenaren ten aanzien van geweld te ontwikkelen en te verbeteren. Het is een doorlopend leerproces. Elke praktijkcasus wordt geëvalueerd met het oog op toekomstige gevallen. Het binnen de Stelselherziening ontworpen toetsingskader en de trainingsprogramma's van de IBT bieden handvatten om de-escalerend op te treden.

Bij de ambulancezorg is het thema 'Omgaan met agressie & geweld' ingebed in de initiële opleiding en in de bij- en nascholing. Ook bij de brandweer krijgen deze aspecten de laatste jaren bijzondere aandacht bij de opleiding van repressief personeel.

3. Veiligheid en nazorg personeel

a. Op welke wijze wordt psychische belasting van de groepen hulpverleners die slachtoffer zijn van fysiek of verbaal geweld op dit moment voorkomen of behandeld. In hoeverre acht u dit voldoende?

Wanneer zich incidenten met agressie en geweld voordoen, zijn goede zorg en nazorg essentieel en daarom ook bij wet geborgd. De Arbeidsomstandighedenwet verplicht werkgevers om werknemers te beschermen tegen - in dit geval psychische belasting als gevolg van - fysiek of verbaal geweld en de nadelige gevolgen hiervan. Wanneer een werknemer toch te maken krijgt met agressie en geweld, dan dient de werkgever voor goede opvang te zorgen.

De politie heeft het bieden van opvang en (na)zorg zorgvuldig geregeld doordat politieambtenaren - en indien nodig ook zijn of haar directe familieleden en collega's - na een incident door het politiekorps worden opgevangen. De operationeel leidinggevende is hierbij verantwoordelijk voor de eerste opvang en wordt daarin bijgestaan door de casemanager Geweld tegen Politieambtenaren (GTPA). Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het bieden van medische hulp en verzorging van het letsel, het zorgdragen voor de nodige begeleiding bij het bezoek aan een arts of het ziekenhuis, het vaststellen van het letsel, de eventuele inzet van het bedrijfsopvangteam (BOT), het eventueel informeren van familieleden en naaste collega's, het doen van aangifte en het informeren van de politieambtenaar over het verdere verloop van het proces. Ten behoeve van een kwalitatief goede afhandeling van de administratieve en de strafrechtelijke zaken bestaat daarnaast de ondersteuning door de casemanager GTPA. In elke eenheid is op strategisch niveau een portefeuillehouder GTPA aangesteld. Periodiek vindt onder voorzitterschap van de landelijke portefeuillehouder GTPA afstemming plaats in het kader van goed werkgeverschap. Ik acht de mate van ondersteuning bij agressie en geweld die de politie biedt voldoende.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Bij repressief brandweerpersoneel wordt ter voorkoming van psychische belasting in de opleiding aandacht besteed aan het vergroten van de mentale weerbaarheid. Na een incident zijn er BOT's voor de eerste opvang van de betrokken brandweermensen, waarbij ook de leidinggevenden een belangrijke rol hebben. Door hen wordt bekeken of eventueel professionele hulp wenselijk is. Daarnaast biedt het recent opgerichte Steunpunt Brandweer aanvullende ondersteuning, advies en gespecialiseerde hulp bij psychosociale problemen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Ook bij de ambulancezorg is binnen elke Regionale Ambulance Voorziening (RAV) een speciaal opgeleid BOT aanwezig, dat collegiale ondersteuning biedt na een ingrijpende gebeurtenis en eventueel doorverwijst naar professionele hulpverlening. De leidinggevende biedt ondersteuning bij het doen van aangifte. Deze aanpak wordt al geruime tijd toegepast binnen de ambulancesector en sluit aan bij de Richtlijn psychosociale ondersteuning geüniformeerden. De brancheorganisatie Ambulancezorg Nederland heeft mij laten weten dat ook het voorkomen en/of behandelen van psychosociale arbeidsbelasting in de ambulancezorg permanent de aandacht krijgt en voldoende is geborgd.

b. Hoe kijkt u aan tegen het plaatsen/verspreiden van beelden op internet van het optreden of de mishandeling van politieagenten en andere hulpverleners? In hoeverre is dit te reguleren of zelf te verbieden?

Tijdens het Algemeen Overleg Politie van 20 december 2016 is aan uw Kamer een brief toegezegd over de wijze waarop het kabinet omgaat met de motie van de heer Marcouch over het wijzigen van de regels waardoor bij publiceren van beelden politieagenten alleen onherkenbaar in beeld mogen worden gebracht⁵. Hierover wordt uw Kamer nog nader geïnformeerd.

c. Kunt u toelichten hoe de onzekere situatie van agenten verbeterd kan worden die in het kader van het uitoefenen van hun beroep geweld hebben gebruikt? Hoe kijkt u aan tegen de mogelijkheid om het tuchtrecht hier ook te laten gelden?

Naar aanleiding van een aantal knelpunten en vraagstukken in de procedures rondom het onderzoek naar en de afdoening van geweldgebruik door opsporingsambtenaren is in 2013 het traject integrale Stelselherziening geweldsaanwending opsporingsambtenaar gestart. Het doel van dit herzieningstraject is een integrale herijking en herziening van zowel relevante wet- en regelgeving als (interne) procedures met betrekking tot geweldgebruik door opsporingsambtenaren. Eerder is uw Kamer geïnformeerd over het voornemen om de juridische positie van de politieambtenaar die geweld heeft gebruikt anders te borgen alsmede het kader dat de politie gebruikt om geweldsaanwendingen te beoordelen te herzien. Het wetsvoorstel geweldsaanwending opsporingsambtenaar is hier het resultaat van.⁶ Daarnaast wordt - als onderdeel van de stelselherziening geweldsaanwending - het gehele proces van melden, registreren en beoordelen van geweldsaanwendingen herzien en landelijk eenduidig ingericht. Een voorstel voor een wijziging van de Ambtsinstructie, die de juridische basis vormt voor een landelijk eenduidige inrichting van dit proces, leg ik binnenkort voor advies voor aan de Raad van State. Tot slot is er een tweede wijziging van de Ambtsinstructie in voorbereiding die ziet op het actualiseren en verduidelijken van de

⁵ Motie Marcouch, d.d. 1 december 2016 (34550-VI, nr. 56).

⁶ (Kamerstukken 2016-2017, 34 641), 22 december 2016.

geweldsinstructie. Deze maatregelen dragen bij aan het verbeteren van de (juridische) positie van politieambtenaren die gebruik hebben gemaakt van de aan hen toegekende geweldsbevoegdheid.

Ik acht het niet wenselijk de mogelijkheid van tuchtrecht hierbij ook te laten gelden. Zaken waarbij de geweldsaanwending zwaar lichamelijk letsel of de dood tot gevolg heeft gehad, zullen altijd aan de strafrechter moeten worden voorgelegd als daar aanleiding toe is. Tuchtrecht zorgt er niet voor dat er geen strafrecht meer moet worden toegepast.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

4. Vuurwerk

a. Gaat u onderzoeken op welke manier de hulpverleners beschermd kunnen worden tegen het gebruik en misbruik van (knal) vuurwerk? Kunt u hierin zaken als een algeheel verbod op (knal) vuurwerk voor consumenten, de toepassing van de Wet wapens en munitie en strengere maatregelen bij handhaving meenemen? In het bijzonder de classificatie van illegaal zwaar knalvuurwerk als artikelen die vallen onder de Wet wapens en munitie?

De gemeenten Den Haag, Amsterdam, Rotterdam en Utrecht (G4) hebben de Onderzoeksraad voor Veiligheid gevraagd onderzoek te verrichten naar het verloop van de jaarwisselingen, geweld tegen hulpverleners, de beheersing van het illegale vuurwerk en de omgang met consumentenvuurwerk. Op basis van de bevindingen wordt in overleg met de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en de gemeenten een nader standpunt bepaald.

Het terugdringen van illegaal vuurwerk is van groot belang. In reactie op uw voorstel ten aanzien van de Wet wapens en munitie (WWM) wijs ik erop dat de bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet op de economische delicten (WED), waar illegaal vuurwerk onder valt, in mijn ogen toereikend zijn. De aanpak van illegaal vuurwerk vindt zijn grondslag in het Vuurwerkbesluit. De verboden uit het Vuurwerkbesluit zijn strafbaar gesteld via de WED. De strafmaxima, en in het verlengde daarvan de toepasbare opsporingsbevoegdheden, zijn binnen het geldende regime van de WED vergelijkbaar met de Wet wapens en munitie. Vanuit het perspectief van effectieve opsporing en vervolging is de meerwaarde van toepassing van de Wet wapens en munitie in plaats van de WED dan ook niet aanstonds duidelijk. Overigens geldt dat als er doelbewust met zwaar knalvuurwerk wordt gegooid naar medewerkers in publieke functie, er ook vervolgd kan worden voor (poging) zware mishandeling of (poging) doodslag.

5. Opsporingsmaatregelen

a. Op welke manier gaat u, specifiek ten aanzien van overlastgevers tijdens de jaarwisseling, het beleid omtrent de opsporingsmaatregelen verbeteren? Hoe kijkt u aan tegen strafbaarstelling van groepen?

Het opsporen, vervolgen en bestraffen van openlijke geweldpleging tijdens de jaarwisseling blijven vanzelfsprekend prioriteit houden bij politie en justitie. Dit vraagt relatief veel capaciteit en een gedifferentieerde aanpak. Beleid is dat de ergste overlastgevers binnen een groep zoveel mogelijk direct worden aangehouden. De overige geweldplegers worden zo goed mogelijk vastgelegd op beeldmateriaal opdat zij kunnen worden geïdentificeerd en alsnog aangehouden. Voorts zal worden ingezet op het voorkomen van ernstige overlast.

Het huidige strafrechtelijke kader biedt voldoende mogelijkheden om tegen groepsgeweld op te treden. Op grond van artikel 141, eerste lid, Sr kan eenieder die actief aan een groep deelneemt strafrechtelijk medeverantwoordelijk worden gehouden voor openlijk geweld dat deze groep pleegt. Strafrechtelijk optreden is reeds mogelijk als iemand door woord of gebaar laat blijken bij deze groep te horen en mede door zijn aanwezigheid en aanmoediging het plegen van openlijk geweld ondersteunt. Artikel 141, tweede lid, Sr bevat enkele strafverzwaringen die betrekking hebben op de gevolgen van het gepleegde openlijke geweld, namelijk vernieling of lichamelijk letsel. Deze strafverzwaringen gelden alleen voor degenen die zelf het geweld hebben gepleegd. De aansprakelijkheid is hier echter gegrond op het persoonlijk verwijt dat betrokkenen kan worden gemaakt, hetgeen ook tot uitdrukking komt in de hogere strafmaat.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Verdergaande strafbaarstellingen op het gebied van groepsaansprakelijkheid zouden er in feite op neerkomen dat eenieder strafrechtelijk aansprakelijk kan worden gesteld voor feiten die in groepsverband worden begaan. Dat zou bijvoorbeeld betekenen dat iemand die uitsluitend in een groep meeloopt of wordt meegetrokken strafrechtelijk verantwoordelijk kan worden gesteld voor feiten die hij niet heeft gewild, waaraan hij niet heeft meegedaan en waaraan hij evenmin steun heeft betuigd. In zulke gevallen is er geen sprake meer van een redelijk verband tussen aansprakelijkheid en eigen handelen. Een dergelijke vergaande vorm van groepsaansprakelijkheid komt het kabinet onwenselijk voor.

b. Op welke manier gaat u er voor zorgen dat hulpverleners zich veiliger voelen in het proces van aangifte doen? Op welke manier gaat u faciliteren dat hulpverleners zich kunnen verzekeren van de steun van hun leidinggevende in de stap om aangifte te doen?

Voor het veilig doen van aangifte bestaan verschillende mogelijkheden. Naast de mogelijkheid om zelf aangifte te doen, kan ter bescherming van het slachtoffer gekozen worden voor het opgeven van het adres van de werkgever of het doen van aangifte onder nummer. Hiermee worden de persoonsgegevens geanonimiseerd. Ook kan de aangifte door de werkgever worden gedaan, wat door werknemers als een belangrijke steun in de rug wordt ervaren. Eén van de adviezen vanuit Veilige Publieke Taak aan werkgevers is om altijd aangifte te doen. Het is de verantwoordelijkheid van de werkgever het proces van aangifte voor de werknemers zorgvuldig in te richten.

c. Hoe kijkt u aan tegen het idee om het anoniem aangifte doen te verbeteren door het mogelijk te maken aangifte te kunnen doen vanuit de veiligheidsregio?

De veiligheidsregio kan namens de werknemer aangifte doen. Veiligheidsregio's maken hiervan ook gebruik. Tijdens het Rondetafelgesprek kwam ter sprake dat men nog niet overal deze mogelijkheid benut. Ik ga hiervoor aandacht vragen bij de besturen van de veiligheidsregio's.

d. Op welke manier gaat u er voor zorgen dat de juridische kennis die nodig is bij het opmaken van een proces verbaal door de politie verbetert?

De politie en het Openbaar Ministerie werken in het programma Ketensamenwerking aan het verbeteren van de kwaliteit van de processen-verbaal, zodat de kans op succesvolle vervolging wordt vergroot. Het verbeteren van de juridische kennis van politiemedewerkers helpt hierbij. Het onderhouden

van de juridische kennis is verplicht voor bepaalde doelgroepen binnen de politie, zoals de hulpofficieren van justitie. Daarnaast zijn afspraken gemaakt de juridische kennis van de politiemedewerkers te verbeteren en wordt gezien het onderhouden van de juridische kennis voor alle politiemedewerkers verplicht te stellen. Het is een bestaande afspraak dat alle medewerkers in de gebiedsgebonden politiezorg en de opsporing de profcheck doen ter verbetering van de parate kennis.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

e. In hoeverre bent u bereid om het mogelijk te maken dat aangiftes van hulpverleners anders dan ambtenaren en militairen automatisch in de systemen geregistreerd kunnen worden onder de kop Veilige Publieke Taak?

Er is in het politieregistratiesysteem geen geautomatiseerde koppeling tussen de professie en de VPT-code. De code VPT wordt bij de aangifte naar aanleiding van de publieke taak die de aangever uitvoert door de verbalisant aan de registratie toegevoegd.

6. Strafrechtelijke maatregelen

a. Op welke manier gaat u het beleid omtrent de toepassing van strafrechtelijke maatregelen voor overlastgevers verbeteren? Kunt u hierin ook meenemen hoe u aankijkt tegen andere vormen van snelrecht en groepsaansprakelijkheid?

In de eerste plaats merk ik op dat het strafproces met verschillende waarborgen is omgeven. Met het oog op de zorgvuldigheid van het proces is het niet altijd mogelijk zaken binnen een paar dagen af te doen.

Het Openbaar Ministerie beschikt over een breed palet aan afdoeningsmodaliteiten om overlastplegers tijdens de jaarwisseling snel en effectief te straffen. Zaken die vallen onder de noemer veel voorkomende criminaliteit worden via de ZSM-werkwijze snel en voorzien van een passende reactie afgehandeld. Rekening houdend met de specifieke omstandigheden van het geval, zoals de persoon van de dader en de belangen van het slachtoffer, wordt door het Openbaar Ministerie in overleg met de ketenpartners bepaald op welke wijze een zaak het best kan worden afgedaan ('gerouteerd'). Dat kan een afdoening door het Openbaar Ministerie zijn, zoals een transactie, strafbeschikking of voorwaardelijk sepot, maar bijvoorbeeld ook mediation. Het OM kan de zaak ook voor de rechter brengen. Voor zover afhandeling van de zaak binnen de daarvoor geldende termijn haalbaar is, wordt ingezet op supersnelrecht of snelrecht.

In aanvulling hierop werken het OM en de zittende magistratuur aan afspraken om zaken waarin verdachten niet in verzekering zijn gesteld of in voorlopige hechtenis worden gehouden sneller voor de rechter te brengen. In deze zogeheten "snelrechtzaken niet-gedetineerden" is het streven de zaak binnen 3 à 4 weken door de rechter te hebben afgedaan. Dit vereist net als bij het (super)snelrecht voor gedetineerden dat aan de rechter tijdig een volledig dossier wordt aangeleverd en dat zittingscapaciteit beschikbaar is. Met het snelrecht niet-gedetineerden is in 2016 in drie pilotregio's ervaring opgedaan. Dit jaar wordt het aantal pilotregio's uitgebreid.

Verder hanteert het OM een verhoogde strafeis als uitgangspunt bij delicten die zijn begaan in het kader van de jaarwisseling omdat het OM Oud en Nieuw als een evenement beschouwt. Dit houdt in dat bij de beoordeling van jaarwisseling gerelateerde strafzaken een verzwaringsfactor van 75 procent voor de strafeis

geldt. Indien sprake is van agressie of geweld tegen mensen met een publieke taak (bijvoorbeeld politie, ambulancepersoneel, brandweer) geldt bij de beoordeling van de strafzaak het reguliere beleid: een verhoging van 200 procent dat wordt meegewogen bij de beoordeling van de uiteindelijke strafeis. Deze verzwarende staat overigens los van de jaarwisseling; bij geweld tegen werknemers met een publieke taak wordt dit verzwarende element altijd meegenomen bij de bepaling van de uiteindelijke strafeis. De officier van justitie zal bij de beoordeling van de strafzaak in verband met de jaarwisseling ook de verzwarende factor van 75 procent meenemen. Daarnaast kunnen ook andere factoren meespelen die zowel verhogend als verlagend doorwerken op de uiteindelijke strafeis.

Ten aanzien van groepsaansprakelijkheid verwijs ik naar het antwoord op vraag 5a.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Bijlage 2 Algeheel beeld jaarwisseling 2016/2017

Hieronder wordt uw Kamer zoals ieder jaar geïnformeerd over de aanpak van (illegaal) vuurwerk, de activiteiten van politie, ambulancezorg en brandweer, de strafrechtelijke afdoening, de inzet van bestuurlijke instrumenten en vuurwerk gerelateerde zaken. Daarnaast besteed ik aandacht aan de incidenten tegen werknemers met een publieke taak, in het bijzonder tegen politie en hulpverleners.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

1 Vuurwerk

1.1 Opsporing en vervolging

De politie, het OM en de opsporingsdienst van de ILT hebben net als voorgaande jaren veel energie gestoken in het bestrijden van de illegale handel in met name het zware knalvuurwerk. Het OM publiceert jaarlijks het aantal kilo's in beslag genomen vuurwerk op zijn website (de vuurwerkbarometer). Vanaf oktober 2016 tot en met week 7 in 2017 is bijna 40.000 kilo vuurwerk in beslag genomen. Daarbij is de hoeveelheid afgekeurd consumentenvuurwerk van de legale importeurs niet meegeteld, omdat de ILT dit bestuursrechtelijk aanpakt. Daarnaast is door onderzoek van het Functioneel Parket in Duitsland 45 ton professioneel vuurwerk onderschept dat was bestemd voor de Nederlandse markt.

Het via webshops bestelde illegale vuurwerk wordt in postpakketten bezorgd bij de particulier. Het transport van dergelijk illegaal vuurwerk voldoet daarbij niet aan de vereiste vervoersregelgeving (ADR classificatie) met alle risico's van dien. Afgelopen jaar zijn tijdens controles circa 100 pakketten onderschept. Dit is bij diverse pakketdiensten aangetroffen en in beslaggenomen. De postpakketbedrijven zijn zich daarbij meer bewust van de risico's en hebben zelf ook pakketten onderschept. De ILT heeft afgelopen jaar 18 controles uitgevoerd, voor een deel met ondersteuning van douane. Bij de controles is mede gebruikt gemaakt van scanapparatuur en speurhonden.

1.2 Europese regels

Sinds de invoering van de Europese richtlijn voor pyrotechnische artikelen dringt Nederland aan op aanpassing van de regels om de handel in illegaal vuurwerk te beperken. Zo is in 2013 verzocht om een Europees handelsverbod van zwaar professioneel knalvuurwerk als de Cobra. Voorts wordt aangedrongen op de invoering van een Europees paspoort voor professionals en op meer toezicht en handhaving door met name de Oost-Europese lidstaten op naleving van de Europese regels voor vuurwerk.

Deze inspanningen hebben tot op heden niet geleid tot concrete aanpassingen van de richtlijn. Wel heeft de EC inmiddels onderzoeken laten instellen naar de Europese handel (legaal en illegaal) in flash bangers (o.a. Cobra's). De resultaten van deze onderzoeken geven aanleiding om later dit jaar in overleg met de EC en de lidstaten in overleg te treden over maatregelen om de handel binnen de EU in illegaal vuurwerk te beperken.

Daarnaast zal dit jaar bij de Europese herziening van de normen voor pyrotechnische artikelen, door Nederland worden aangedrongen op aanscherping van de normen specifiek voor F4 flash bangers door een limiet te stellen aan de

hoeveelheid flitspoeder in het artikel.

1.3 Letsel

Rondom de jaarwisseling 2016-2017 zijn 473 mensen in een ziekenhuis behandeld vanwege letsel door vuurwerk. Dit is een geringe daling van 2% ten opzichte van het jaar ervoor. Door het gebruik van illegaal vuurwerk is een dode gevallen. Ondanks wederom een daling van het aantal slachtoffers, tonen de cijfers aan dat nog twee derde van het aantal slachtoffers omstanders zijn. Twee derde deel van de slachtoffers die op een Spoedeisende Hulpafdeling (SEH) van een ziekenhuis was binnengekomen had letsel aan het hoofd, vooral oogletsel. Ook komend jaar zal er daarom aandacht blijven via voorlichtingscampagnes en afspraken met de vuurwerkbranche voor het verder terugdringen van het aantal letselgevallen.

In paragraaf 7.1 wordt een nadere toelichting gegeven op de letselcijfers.

1.4 Voorlichtingscampagnes

De vorig jaar gestarte voorlichtingscampagne 4vuurwerkveilig.nl is ook dit jaar weer onder de aandacht gebracht bij vooral jongeren en het brede publiek. De campagne is gericht op het terugdringen van het aantal letselslachtoffers onder gebruikers en omstanders door een veilig gebruik van vuurwerk. De campagne bestond wederom uit twee delen, een lokaal en landelijk deel.

Het lokale deel richtte zich met inzet van vooral brandweer op de basisschool groep acht. Landelijk is de campagne vooral gericht geweest op jongeren in de leeftijdsgroep van 15 tot 25 jaar waar relatief veel slachtoffers vallen. Door middel van een ontwikkelde app zijn deze jongeren aangezet tot het verantwoord afstand houden bij afsteken van vuurwerk. Ook komend jaar zal de campagne vooral gericht zijn op deze doelgroep. Tevens is op straat met posters aandacht gevraagd voor de website www.4vuurwerkveilig.nl waar uitleg wordt gegeven over veilig gebruik van vuurwerk en het gebruik van een vuurwerkbril.

De vuurwerkbranche heeft via Vuurwerkcheck.nl eveneens campagne gevoerd voor een veilig gebruik van vuurwerk en heeft voor vuurwerk winkels een kwaliteitskeurmerk ontwikkeld. Inmiddels is een ruime meerderheid van de vuurwerkverkooppunten hierbij aangesloten. Doel van het keurmerk is om door goede voorlichting en advisering door het verkooppunt aan de consument, overlast, oneigenlijk gebruik en letsel door vuurwerk te beperken.

1.5 Erkenningsregeling invoer vuurwerk

Gewerkt wordt aan een erkenningsregeling voor personen die vuurwerk binnen Nederland brengen, om op die manier een duidelijkere scheiding aan te brengen tussen legale en illegale handel. De verwachting is dat een stelsel van vergunningen of erkenningen handhavers beter in staat stelt op te treden tegen overtredingen van vuurwerkregelgeving en vuurwerk gerelateerde misdrijven. Daar waar het lastig te bewijzen kan zijn dat er daadwerkelijk sprake is van illegaal vuurwerk, is het niet hebben van een vergunning of erkenning relatief eenvoudig vast te stellen.

Recent is voor invoering van de erkenningsregeling de Wet milieubeheer aangepast waarna wijziging van het Vuurwerkbesluit kan plaatsvinden die eveneens aan de Europese Commissie ter toetsing dient te worden voorgelegd. De invoering is voorzien in 2018 en zal concrete uitwerking hebben op de jaarwisseling 2018-2019.

2 Politie, Ambulance en Brandweer

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

2.1 Politie-inzet

De gemiddelde inzet van de eenheden kwam dit jaar overeen met die van vorig jaar, namelijk 23% van de totale operationele sterkte. Per eenheid zijn kwalitatieve afwegingen gemaakt over de inzet gericht op effectiviteit en veiligheid. Er is lokaal een beperkt aantal incidenten gemeld waarbij de Mobiele Eenheid werd ingezet. Er is geen inzet geweest van de KMar.

2.2 Ambulance

De jaarwisseling is voor de ambulancesector altijd relatief druk met veel meldingen en vooral veel vuurwerk gerelateerde inzetten. Dit was ook het beeld van de jaarwisseling 2016-2017. Ambulancezorg Nederland heeft laten weten dat er net als voorgaande jaren ook deze jaarwisseling nauwelijks tot geen agressie-incidenten jegens ambulancemedewerkers hebben plaatsgevonden.

2.3 Brandweer

De brandweer heeft dit jaar minder meldingen ontvangen tijdens de jaarwisseling dan vorig jaar. In enkele regio's was sprake van grote branden. Dat blijkt uit een inventarisatie van Brandweer Nederland bij de veiligheidsregio's. In enkele regio's heeft de politie assistentie verleend aan de brandweer om hun werk te kunnen doen.

3 Incidenten tegen werknemers met een publieke taak

Het aantal (verbale en fysieke) geweldsincidenten tegen de politie is ten opzichte van vorig jaar gedaald van 71 naar 63. Dat is een daling van 11%. Het aantal (verbale en fysieke) geweldsvoorvallen tegen andere werknemers met een publieke taak is toegenomen, van zeven naar 15. Het totaal aantal slachtoffers onder politieagenten is met 28 gedaald naar 111 (-20%). Het totaal aantal geweldslachtoffers onder werknemers met een publieke taak, is gedaald van 25 naar 16. Deze daling is voor een groot deel te wijten aan twee incidenten verleden jaar waarbij 16 brandweerlieden betrokken zijn geweest. In beide gevallen werden brandweerauto's bekogeld met stenen en/of vuurwerk. Ook dit jaar zijn diverse eenheden van de brandweer aangevallen.

4 Strafrechtelijke afdoening

De politie heeft in totaal 340 zaken bij het Openbaar Ministerie aangeleverd na aanhouding wegens een misdrijf dat verband hield met de jaarwisseling. Dat is een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar (283). De stijging van dit jaar komt voor rekening van het aandeel zaken 'geweld tegen personen' (niet VPT). Dit steeg met 65%. Het aantal zaken waarin sprake was van geweld tegen personen met een publieke taak (VPT), van geweld tegen goederen, alsmede overige zaken daalde licht.

Aantal bij OM ingestroomde verdachten	2011- 2012	2012- 2013	2013- 2014	2014 2015	2015- 2016	2016- 2017
Geweld tegen personen algemeen	229	239	262	137	97	160
Geweld tegen personen in publieke functie	130	126	137	89	84	83
Geweld tegen goederen	226	173	142	69	73	71

Overig/onbekend	383	185	107	72	29	26
TOTAAL	968	723	648	367	283	340

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Circa 66% van de zaken is binnen een week door het OM beoordeeld. 35 zaken (verdachten) zijn door het OM zelf afgedaan met een geldboete (30) of taakstraf (5). 27 verdachten moesten zich voor de officier van justitie op een TOM-zitting verantwoorden. Twee verdachten zijn op 3 en 4 januari jl. voor de supersnelrechter gebracht. Dat heeft in beide gevallen geleid tot een veroordeling tot een (deels) onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Daarnaast zijn 10 zaken op een 'gewone' snelrechtzitting gezet en zijn 70 verdachten gedagvaard voor een reguliere strafzitting.

5 Gemeenten

Evenals voorgaande jaren heeft de VNG op mijn verzoek via haar OOV-netwerk gemeenten bevraagd over het verloop van de jaarwisseling. Uit die inventarisatie blijkt dat gemeenten ruim van te voren starten met de voorbereiding van de jaarwisseling en een integrale en multidisciplinaire aanpak hebben geborgd op regionaal niveau. Gemeenten spreken van een beheersbare jaarwisseling. Dit is volgens hen mede te danken aan de integrale aanpak tussen gemeenten en de hulpdiensten en de gehanteerde afsteektijden.

5.1 Toepassing bestuurlijke maatregelen

Gemeenten hebben diverse bestuurlijke maatregelen toegepast om overlast rondom de jaarwisseling tegen te gaan. Uit de inventarisatie van de VNG blijkt dat gemeenten voornamelijk gebruik hebben gemaakt van waarschuwingsbrieven, vuurwerkvrije zones, gebiedsverboden, cameratoezicht en in een aantal situaties van de last onder dwangsom. De gemeenten die vuurwerkvrije zones hebben ingezet geven aan hier goede ervaringen mee te hebben.

In aanloop naar de jaarwisseling is vooraf veel geïnvesteerd in de voorlichting over vuurwerk- en alcoholgebruik. Hierbij is de aandacht voornamelijk naar de voorlichting op scholen en de inzet van jongerenwerkers op straat gegaan. Gemeenten investeren in praktische preventieve maatregelen zoals het afsluiten van prullenbakken en brievenbussen, het weghalen van afval en objecten en het tijdelijk weghalen van kwetsbaar straatmeubilair.

Voornamelijk de grotere gemeenten hebben een centrale vuurwerkshow georganiseerd. Daarnaast stimuleert, organiseert en/of subsidieert een aantal gemeenten programma's in de wijk, buurtfeesten en vreugdevuren.

6 Vuurwerkcijfers

In het kader van de productveiligheid heeft de ILT vuurwerk dat in Nederland werd geïmporteerd getest op veiligheid. Al het geteste vuurwerk was voorzien van een CE-markering. In 25% van de onderzochte gevallen is het vuurwerk afgekeurd vanwege een hoog veiligheidsrisico. De inspectie zoekt gericht naar afwijkingen van artikelen waardoor de consument extra risico loopt bij afsteken.

6.1 Letselcijfers

Veiligheid NL rapporteert ieder jaar over het aantal letselgevallen dat rond de jaarwisseling als gevolg van vuurwerk in ziekenhuizen moet worden behandeld.

Op 31 december 2016 en 1 januari 2017 zijn er 473 slachtoffers van een vuurwerkongeval behandeld op de SEH van een ziekenhuis. Ten opzichte van de jaarwisseling 2015-2016 betekent dit een daling van 2 procent. Twaalf procent van de SEH-bezoekers werd na behandeling opgenomen in het ziekenhuis. Dat is iets lager dan vorig jaar. Tijdens de jaarwisseling 2016-2017 viel één dodelijk slachtoffer als gevolg van illegaal vuurwerk.

De overgrote meerderheid van de slachtoffers is zoals ieder jaar man (dit jaar 76%). Ook blijkt ieder jaar dat het merendeel van de slachtoffers vallen in de leeftijdscategorieën tussen 15 en 30 jaar. Dit jaar was een derde deel van de slachtoffers (36%) jonger dan 20 jaar. Vorig jaar was dat nog ruim de helft (53%). Dertig procent was in de leeftijdscategorie 20-29 jaar. Nog steeds zijn ook omstanders slachtoffer van vuurwerk. Bijna twee derde (61%) van de op de SEH-afdeling behandelde slachtoffers had dit jaar het vuurwerk niet zelf afgestoken, maar was een omstander. Vorig jaar was dit fors lager (45%).

Wanneer gekeken wordt naar het zwaarste letsel - van eventueel meerdere letsels - dat slachtoffers hebben opgelopen, blijkt dat 30 procent (een) brandwond(en) had. Bijna twee derde deel (64%) van de slachtoffers die op een SEH-afdeling van een ziekenhuis zijn binnengekomen had letsel aan het hoofd, vooral oogletsel (36%). Het percentage slachtoffers dat letsel had aan de ogen is hoger dan tijdens de voorgaande jaarwisseling (23%). Een op de vier (24%) liep letsel op aan hand/vingers, minder dan tijdens de vorige jaarwisseling (38%).

6.2 Luchtverontreiniging

In de eerste uren van 2017 is in veel steden van Nederland smog door fijn stof gemeten. Dit werd veroorzaakt door de grote hoeveelheid vuurwerk die tijdens de jaarwisseling is afgestoken. De luchtkwaliteit was in de steden korte tijd "zeer slecht" volgens de Nederlandse Luchtkwaliteitsindex.

De hoogste concentratie fijn stof is gemeten op een meetstation in Den Haag. Daar werd een gemiddelde uurconcentratie van 1118 microgram fijn stof per kubieke meter lucht gemeten. De fijnstofconcentraties zijn in de loop van de nacht op veel plaatsen gedaald tot normale waarden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Bijlage 3 Strafeisen en straffen Geweld tegen politieambtenaren

Met de aangenomen motie van de leden Van Toorenburg en Tellegen⁷ over geweld tegen politieambtenaren (GTPA), heeft uw Kamer gevraagd om inzicht in de gevorderde en opgelegde straffen in 2015 en 2016. Er bestond met name onduidelijkheid over de wijze waarop en het aantal zaken waarin een strafeis van +200% wordt gesteld door het openbaar ministerie (OM) en als die eis wordt gesteld of deze dan ook wordt toegewezen door de rechter. In dat kader heb ik toegezegd om het OM te vragen naar cijfers met betrekking tot zaken waarbij het geweld tegen politieambtenaren betrof en uitleg te geven over de werking van de verhoogde strafeis van 200%.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Uw Kamer heeft al eerder vragen gesteld over de gevorderde en opgelegde straffen bij Veilige Publieke Taak-zaken. Naar aanleiding van het AO Veilige Publieke Taak (VPT) van 8 maart 2011 is gemonitord of het OM ook daadwerkelijk zwaardere straffen eist in deze zaken en in hoeverre rechters meegaan in deze hogere strafeisen. Uw Kamer is bij brief van 20 november 2012 geïnformeerd over het onderzoek 'Straftoemeting bij geweld tegen kwalificerende slachtoffers' dat door de Universiteit van Tilburg is uitgevoerd, in opdracht van de Raad voor de Rechtspraak.⁸ Uit dat rapport blijkt dat de rechter in grote mate de eis van het OM volgt, zowel in modaliteit (zoals een geldboete, taakstraf of gevangenisstraf) als in de hoogte van de sanctie. De hoogte van de opgelegde straf bedraagt gemiddeld ruim 90% van de eis. Dat houdt in dat weinig verschil zit tussen de strafeisen en opgelegde straffen.

Ook in 2014 is uw Kamer geïnformeerd over de wijze waarop de strafeis van de officier tot stand komt.⁹ Uit vervolgonderzoek is gebleken dat de verhoging van de strafeis met +200% bij geweld tegen kwalificerende slachtoffers, en dus ook werknemers met een publieke taak, is ingebouwd in de richtlijnen voor strafvordering en derhalve door de officieren van justitie wordt betrokken bij de beoordeling van de ernst van het feit. Het bepalen van de uiteindelijke strafeis in concrete zaken is maatwerk en wordt niet uitsluitend door richtlijnen bepaald. Officieren van justitie houden naast de in deze richtlijnen vastgelegde +200% verhoging - conform de wet, de jurisprudentie en het beleid - rekening met andere factoren zoals de omstandigheden waaronder het feit is gepleegd en de persoon van de verdachte, hetgeen tot verhoging of verlaging kan leiden van het in de richtlijn genoemde uitgangspunt.

In dit onderzoek kwam ook naar voren dat de uiteindelijke strafeisen bij geweld tegen (onder andere) werknemers met een publieke taak niet altijd uitkomen op +200%. Dit komt doordat de verhoging van +200% door het OM niet als laatste element wordt toegepast. Als bij de formulering van de uiteindelijke strafeis de verhoging van +200% als laatste zou worden toegepast, dan zouden immers ook andere componenten die strafverzwarend zijn (bijvoorbeeld recidive of wapengebruik) daardoor ook nog eens meetellen, waardoor de strafeis uiteindelijk verdrievoudigd zou kunnen worden. Er is dan geen sprake meer van zuivere rechtstoepassing. De systematiek van de strafvordering bepaalt uiteindelijk hoe hoog de strafeisen in dit soort zaken uiteindelijk uitvallen.

Tot slot wordt in dit vervolgonderzoek geconcludeerd dat het OM bij geweld tegen kwalificerende slachtoffers,¹⁰ niet alleen een hogere strafeis vordert maar ook op

⁷ Kamerstukken II 2016-2017, 29628 nr. 684.

⁸ Kamerstukken II, 2012-2013, 28 684, nr. 366.

⁹ Kamerstukken TK 2013-2014, 28684, nr. 406.

¹⁰ Hieronder valt ook agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak.

andere manieren kiest voor 'verzwaring'. Bijvoorbeeld door vaker te dagvaarden of een zwaardere modaliteit te eisen.¹¹

Overeenkomstig de gedane toezegging heb ik het OM gevraagd over welke cijfers met betrekking tot agressie en geweldsdelicten tegen politieambtenaren het beschikt. Het OM geeft aan dat binnen de brede groep van zaken van agressie en geweldsdelicten tegen werknemers met een publieke taak (VPT), cijfers beschikbaar zijn van het aantal door het OM beoordeelde zaken waarin het specifiek om agressie en geweld tegen politieambtenaren, alsmede belediging van politieambtenaren (GTPA) gaat:

- In 2015 heeft het OM 6.927 als agressie en geweld tegen politieambtenaren geormerkte zaken beoordeeld. Daarvan zijn 4.594 zaken (66,3%) gedagvaard, inclusief voegingen. Dagvaarden houdt in dat het OM heeft besloten de zaak voor de rechter te brengen. Met voegen wordt bedoeld dat het OM heeft besloten om een strafzaak tegelijkertijd met een andere strafzaak aan te brengen bij de strafrechter:
- In 1460 zaken (21,1%) heeft het OM een strafbeschikking (opgelegde straf door het OM), transactie (beslissing van het OM om de verdachte een geldsom te laten betalen ter voorkoming van strafvervolgning) en/of een voorwaardelijk sepot (beslissing van het OM om onder voorwaarden niet verder te vervolgen) opgelegd.
- In 703 zaken (10,1%) heeft het OM een onvoorwaardelijk sepot opgelegd. Een onvoorwaardelijk sepot betreft de beslissing van het OM om een verdachte niet verder te vervolgen.
- In 170 zaken (2,5%) heeft het OM besloten om de zaak te beëindigen (bijvoorbeeld door deze over te dragen naar een ander arrondissement of administratief te beëindigen door de zaak uit te schrijven, bijvoorbeeld omdat sprake was van een dubbele inschrijving).
- In 2016 betrof het aantal GTPA geormerkte beoordeelde zaken door het OM 7.662. Hiervan is in 5.104 zaken gedagvaard (66,6%) en is in 1514 zaken een strafbeschikking/transactie/voorwaardelijk sepot opgelegd door het OM (19,8%); in 833 zaken heeft het OM besloten onvoorwaardelijk te seponeren (10,9%) en in 211 zaken (2,8%) is besloten de zaak te beëindigen in verband met overdracht/administratieve beëindiging.

Het is mogelijk dat bij de registratie zaken niet als VPT worden herkend en geregistreerd, waardoor deze niet worden meegenomen in de cijfers. Met de aanbiedingsbrief Onderzoeksrapport en halfjaarlijkse voortgangsrapportage Veilige Publieke Taak d.d. 21 mei 2016¹² is uw Kamer geïnformeerd over de beperkte registratie van de hoogte van de strafeisen.¹³ Hierdoor is het niet mogelijk volledig zicht te genereren op de strafeisen in de zwaardere zaken met betrekking tot agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak (waaronder politieambtenaren), waardoor een onjuist en vertekend beeld kan ontstaan omdat een groter deel van de eisen in lichtere strafzaken bekend zijn. De Raad voor de Rechtspraak heeft mij laten weten slechts beperkte informatie beschikbaar te hebben over de vonnissen met betrekking tot GTPA delicten, te weten de vonnissen die in eerste aanleg zijn behandeld (rechtbank) waarbij strafbare beledigingen niet zijn meegenomen.

¹¹ Bijvoorbeeld een taakstraf in plaats van een geldboete of een gevangenisstraf in plaats van een taakstraf.

¹² Kamerstukken II 2015-2016, 28684 nr. 460.

¹³ Het systeem Compas, waarin zwaardere zaken worden geregistreerd door het Openbaar Ministerie, verplicht niet tot het vastleggen van de strafeis.

Van het totaal aantal zaken GTPA zaken die door de rechtbank zijn behandeld, met uitzondering van strafbare belediging, heeft de rechtbank als volgt geoordeeld (gemiddeld per jaar):

- 83% betrof een veroordeling met straf
- 2% betrof een uitspraak schuldig zonder straf
- 6% betrof een vrijspraak
- 9% betrof een andere uitspraak (o.a. niet ontvankelijk OM en ontslag van alle rechtsvervolging)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
afdeling Integrale Veiligheid

Datum
19 juni 2017

Ons kenmerk
2097176

Voor een vollediger beeld van cijfers over strafeisen en straffen is uitgebreid dossieronderzoek en analyse hierop nodig zoals gedaan is in het onderzoek 'Straftoemeting bij geweld tegen kwalificerende slachtoffers' dat hierboven uitgebreid is toegelicht. De vraag is echter of een dergelijk uitgebreid intensief onderzoek op dit moment nodig is. Uit het hierboven beschreven onderzoek is namelijk al gebleken dat het OM conform de Richtlijn inzake kwalificerende delicten handelt en dat de rechter deze voor het overgrote deel opvolgt. Ik heb geen enkele aanwijzing of reden om aan te nemen dat dit nu niet meer het geval is.

Stegge, Jacqueline aan de

Van: Veiligheidsregio Twente, Secretariaat
Verzonden: maandag 28 augustus 2017 9:23
Aan: Stegge, Jacqueline aan de
Onderwerp: FW: pk/geprint in postmap voor Jacqueline/Uitnodiging thema avond Rijkswaterstaat Oost Nederland
Bijlagen: Uitnodiging thema avond Rijkswaterstaat 1 november 2017.docx

Hoi Jacqueline,
Bij deze de uitnodiging.
Gr. Petra

Van: Tesselaar, Peter (ON) [<mailto:peter.tesselaar@rws.nl>]
Verzonden: maandag 31 juli 2017 8:43
Aan: Tesselaar, Peter (ON)
Onderwerp: pk/geprint in postmap voor Jacqueline/Uitnodiging thema avond Rijkswaterstaat Oost Nederland

Op woensdag 1 november 2017 organiseert Rijkswaterstaat voor haar veiligheidspartners in de regio Oost-Nederland een buitengewone themabijeenkomst onder de titel 'Samen werken aan veiligheid'. Deze bijeenkomst is bedoeld voor bestuurders en senior beleidsmedewerkers, die werkzaam zijn binnen het veiligheidsdomein.

Wij hebben voor deze bijeenkomst twee bijzondere sprekers uitgenodigd: *prof. mr. Pieter van Vollenhoven*, voorzitter Stichting Maatschappij en Veiligheid en *drs. Han Polman*, Commissaris van de Koning in de provincie Zeeland.

Programma

Stichting Maatschappij en Veiligheid (SMV) richt zich op het bevorderen van veiligheid in de breedste zin van het woord.

De heer Van Vollenhoven gaat tijdens zijn presentatie in op de notitie 'Zelfregulering, maar géén gesjoemel', waarin SMV met voorstellen komt om een einde te maken aan het niet voldoende naleven van de regels ter bevordering van de veiligheid.

De heer Polman is portefeuillehouder 'Veiligheid' binnen de kring van Commissarissen van de Koning. In zijn presentatie zal hij ingaan op de relatie tussen de Commissaris als Rijksvertegenwoordiger en de veiligheidsregio op het terrein van crisisbeheersing en integrale veiligheid.

16.15 – 16.45	Ontvangst
16.50 – 16.55	Opening en welkom <i>mevr. dr. Nelly Kalfs, hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland</i>
16.55 – 17.00	Inleiding themabijeenkomst en introductie sprekers <i>Gert-Jan Ludden, SVDC adviesbureau in crisisbeheersing</i>
17.00 – 17.50	'Zelfregulering, maar geen gesjoemel' <i>prof. mr Pieter van Vollenhoven</i>
18.00 – 19.00	Buffet
19.00 – 19.50	'Relatie CdK als Rijksvertegenwoordiger en de veiligheidsregio.' <i>drs. Han Polman, Commissaris van de Koning in de provincie Zeeland, portefeuillehouder Veiligheid binnen de kring van CdK's.</i>
19.50 – 20.00	Samenvatting en slotvragen <i>Gert Jan Ludden</i>
20.00 – 20.05	Afsluiting, <i>mevr. dr. Nelly Kalfs, hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland</i>
20.05 – 21.00	Netwerkborrel.

Plaats

De bijeenkomst vindt plaats in de Oranjerie Landgoed Groot Warnsborn,
Bakenbergseweg 277, 6816 VP Arnhem

Datum

Woensdag 1 november 2017

Aanmelden

U kunt zich voor deze bijeenkomst inschrijven door een email te sturen naar mevrouw Helma IJsseldijk via mailadres info@svdc.nl onder vermelding van uw naam, voorletters, functie, organisatie, telefoonnummer en emailadres. Geeft u daarbij tevens aan of er dieetwensen zijn.

Er is plaats voor maximaal 100 deelnemers. Bevestiging van deelname geschiedt in volgorde van aanmelding. Bij eventuele vragen kunt u contact opnemen met SVDC, Gert-Jan Ludden, telefoonnummer 06 – 51 81 77 33.

Ik hoop u op 1 november te mogen begroeten op onze buitengewone themabijeenkomst in Arnhem.

Met vriendelijke groet,
de hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost Nederland,

Mevr. Dr. N. Kalfs

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

1^e exemplaar

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitter van de
Veiligheidsregio Twente
De heer O. van Veldhuizen
Postbus 1400
7500 BK Enschede

Veiligheidsregio Twente		
Ingevoerd post		
Registratienummer: 17003101		
Kolom:		
Datum	04 SEP. 2017	Paraaf
DB VRT		
AB VRT		
Kopie:		

Inspectie Veiligheid en Justitie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectievenj.nl

Contactpersoon
L.A.E. Mulder

communicatie@
inspectievenj.nl

i.a.a. directeur Veiligheidsregio
Dhr. H. Meuleman

Projectnaam
Beveiliging Nucleair

Ons kenmerk
2123064

Datum 4 september 2017
Onderwerp Inspectierapport Beveiliging Nucleair

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte heer Van Veldhuizen,

Mijn Inspectie heeft dit jaar een eerste onderzoek verricht naar de plannen voor de externe beveiligingsorganisatie (plan EBO) van de nucleaire inrichtingen in Nederland. U bent hierover op 17 november 2016 geïnformeerd.

In de bijlage treft u onder embargo het inspectierapport aan van dit onderzoek. Het rapport heb ik aangeboden aan de Minister die dit voorzien van een beleidsreactie op 7 september 2017 zal aanbieden aan de Tweede Kamer. Daarmee wordt het rapport openbaar en vervalt de embargo status.

Uit het onderzoek blijkt dat de politie-eenheden op een doordachte wijze invulling geven aan de externe beveiliging van de nucleaire inrichtingen. De planvorming EBO is voor de zes betrokken nucleaire inrichtingen op orde. Op enkele punten is nog verdere (operationele) uitwerking mogelijk. De Inspectie constateert enkele verbeterpunten in de uitvoering van de gemaakte afspraken op het gebied van samenwerking en oefenen. Een aantal aanbevelingen omtrent oefenen richt de Inspectie ook aan de betrokken burgemeesters en de voorzitters van de veiligheidsregio's. Daarbij is het van belang om de noodzakelijke lokale kennis en expertise met betrekking tot het nucleaire object te borgen.

Hoogachtend,

b.a.

J.G. Bos

Hoofd Inspectie Veiligheid en Justitie

plv.

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Onderzoek Externe beveiliging nucleaire inrichtingen

*Onderzoek naar het plan Externe
Beveiligingsorganisatie (EBO) van de politie*

Inhoudsopgave

	Voorwoord	3
	Samenvatting	4
1	Inleiding	8
1.1	Aanleiding	9
1.2	Doel- en probleemstelling	9
1.3	Afbakening	10
1.4	Onderzoeksaanpak	12
1.5	Leeswijzer	13
2	Risicoanalyse	14
2.1	Bevindingen	14
2.2	Deelconclusies	15
3	Planvorming	16
3.1	Bevindingen	16
3.2	Deelconclusies	19
4	Samenwerking	21
4.1	Bevindingen	21
4.2	Deelconclusies	22
5	Oefenen	23
5.1	Bevindingen	23
5.2	Deelconclusies	25
	Bijlagen	
I	Afkortingen	27

Voorwoord

Nucleaire incidenten kunnen leiden tot aantasting van de vitale belangen van onze samenleving. Gelukkig laat de praktijk zien dat in Nederland zich nagenoeg geen incidenten rondom nucleaire instellingen voordoen. Omdat een eventuele impact van dergelijke incidenten groot is, is een gedegen voorbereiding op een dergelijk incident van alle betrokken partijen noodzakelijk. Dit zorgt ervoor dat risico's met betrekking tot incidenten beheersbaar zijn. Onderdeel van een gedegen voorbereiding is het hebben van goede beveiligingsmaatregelen. De politie heeft hier, naast de nucleaire inrichting, ook een rol in die zich richt op de externe beveiligingsmaatregelen.

Mijn Inspectie heeft een eerste onderzoek verricht naar de manier waarop de politie invulling geeft aan de externe beveiligingsmaatregelen van de nucleaire inrichtingen. Dit eerste onderzoek levert landelijk een positief beeld op waaruit blijkt dat de politie doordacht invulling geeft aan de beveiliging van nucleaire inrichtingen. Mijn Inspectie constateert dat met name op het gebied van oefenen nog verbeterstappen gemaakt kunnen worden. Het goed en gezamenlijk oppakken hiervan zal bijdragen aan zowel het inzicht in de doeltreffendheid van de beveiligingsplannen, als het vergroten van de vereiste kennis van de opzet en indeling van de nucleaire locaties.

De resultaten van dit onderzoek wil ik gebruiken om samen met de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) als toezichthouder op de nucleaire sector, een integrale en structurele vorm van toezicht op te zetten naar de beveiliging van de nucleaire inrichtingen. Hierdoor kan het toezicht met vereist maatwerk uitgevoerd gaan worden.

Mijn Inspectie begeeft zich met dit onderzoek op een nieuw te onderzoeken terrein. Ik wil alle betrokkenen bedanken voor de medewerking aan dit onderzoek. Ik ben de ANVS erkentelijk voor het delen van informatie over de manier waarop zij toezicht houdt op de nucleaire sector. Ten slotte een bijzonder woord van dank aan de security managers van de nucleaire inrichtingen. Zij hebben tijd vrijgemaakt voor en bruikbare informatie over nucleaire veiligheid verschaft aan mijn inspecteurs.

J.G. Bos
Hoofd Inspectie Veiligheid en Justitie

Samenvatting

Aanleiding

Nederland kent zes nucleaire inrichtingen die op basis van de kernenergiewet¹ vergunninghouder zijn:

- de Kerncentrale te Borssele;
- de Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval (COVRA) te Vlissingen;
- het Reactor Instituut Delft (RID);
- de Nuclear Research and consultancy Group (NRG) te Petten;
- de Uranium Enrichment Company (Urenco) te Almelo en
- de (gesloten) kerncentrale te Dodewaard².

De Regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen³ (hierna de Regeling) bevat regels waar deze vergunninghouders aan moeten voldoen. Zo zijn de inrichtingen volgens deze Regeling verplicht om beveiligingsmaatregelen te treffen die redelijkerwijs noodzakelijk zijn om materiaal te beveiligen tegen diefstal en sabotage. Deze maatregelen verwoordt de inrichting in haar Interne beveiligingsorganisatie (hierna IBO). De vergunninghouder wordt in haar beveiliging ondersteund door de overheid in die gevallen waarin de dreiging zulke extreem gewelddadige of andere vormen aanneemt, dat daar op eigen kracht geen weerstand meer tegen kan worden geboden. Voor deze gevallen dient er per inrichting een plan voor de Externe Beveiligingsorganisatie (hierna EBO) te zijn.⁴ De politie stelt dit plan op. De Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (hierna ANVS) is sinds 2015 verantwoordelijk voor het toezicht op de plannen IBO en de aansluiting van deze plannen op de plannen EBO van de politie. De ANVS is echter geen toezichthouder op de politie. Het toezicht op de politie en dus op het plan EBO, is een verantwoordelijkheid van de Inspectie Veiligheid en Justitie (hierna de Inspectie). Er bestaat geen actueel zicht op het bestaan en de actualiteit van de plannen EBO. Daarom heeft de Inspectie in 2016 besloten tot het uitvoeren van een inventariserend onderzoek met betrekking tot de plannen EBO.

¹ Artikel 15.

² De centrale is niet meer actief en verkeert in zogenaamde veilige insluiting.

³ Regeling van de Minister van Economische Zaken, landbouw en Innovatie van 7 december 2010, nr. WJZ/10183066, houdende regels inzake de beveiliging van nucleaire inrichtingen en splijtstoffen.

⁴ Artikel 7 lid 4 van de regeling en de toelichting hierop in de Regeling van de Minister van Infrastructuur en Milieu van 6 oktober 2016, nr. IENM/BSK-2016/183805 tot wijziging van de Regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen.

Onderzoek Inspectie

De Inspectie heeft onderzocht op welke wijze de politie invulling geeft aan de externe beveiligingsorganisatie ten aanzien van nucleaire inrichtingen. Zij heeft hiertoe twee onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Op welke wijze geeft de politie per nucleaire inrichting uitvoering aan de beveiligingsmaatregelen ten behoeve van de externe beveiligingsorganisatie?
2. Op welke wijze stemt de politie de maatregelen ten behoeve van de externe beveiligingsorganisatie af met de veiligheidsregio?

Hoofdbevindingen

Onderzoeksvraag 1

De Inspectie constateert met dit eerste onderzoek dat de politie-eenheden doordacht invulling geven aan de externe beveiliging van nucleaire inrichtingen. Dit blijkt uit het toepassen van lokaal maatwerk doordat bijvoorbeeld objectspecifieke informatie is verwerkt in de beveiligingsplannen en de manier waarop de plannen - rekening houdende met lokale omstandigheden en risico's - operationeel zijn uitgewerkt. De plannen zijn in goed overleg met de nucleaire inrichtingen opgesteld en voldoen aan de eisen uit de Regeling. Het bevoegd gezag (lokale driehoek) heeft de plannen vastgesteld.

Uitzondering hierop is de Kerncentrale Dodewaard. Op basis van de Regeling dient er ook voor de Kerncentrale Dodewaard een plan EBO te zijn. De centrale is sinds 1997 buiten bedrijf; de aanwezige splijtstoffen zijn afgevoerd. Daarmee zijn de risico's van geheel andere aard dan de andere vijf objecten. De voorloper van de ANVS⁵ stelde zich op het standpunt dat voor Dodewaard geen plan EBO als bedoeld in de Regeling meer nodig was. De politie heeft daarom voor de kerncentrale Dodewaard geen plan EBO opgesteld. In opdracht van de burgemeester heeft de gemeente, de brandweer, de kerncentrale, de GHOR en de politie een incidentbestrijdingsplan opgesteld. De Inspectie is van oordeel dat de combinatie van een inactieve centrale en het bestaan van een incidentbestrijdingsplan het niet noodzakelijk maakt dat de politie voor de kerncentrale Dodewaard een plan EBO opstelt.

De Inspectie signaleert enkele verbeterpunten in de uitvoering van de afspraken uit de plannen EBO die door het lokaal bevoegd gezag zijn vastgesteld. Dit betreft in de eerste plaats het IBO-EBO overleg tussen de inrichting en de politie. De politie en de inrichtingen weten elkaar prima te vinden als het nodig is, maar in de praktijk vindt niet in alle politie-eenheden structureel overleg met de betrokken nucleaire inrichting(en) plaats. De Inspectie beschouwt dit als een verbeterpunt omdat partijen van elkaar mogen verwachten dat gemaakte afspraken over de overlegstructuur in de praktijk worden nagekomen. De Inspectie is daarnaast van oordeel dat regelmatig en gepland overleg ervoor zorgt dat de in de plannen IBO en EBO beschreven respons op elkaar afgestemd blijft. De samenwerking en afstemming kan op dit punt verder worden versterkt.

Op de tweede plaats betreft dit het oefenen van de scenario's uit het plan EBO. Opvallend daarbij is dat de meldkamer als belangrijke schakel niet of nauwelijks wordt betrokken. Dit beschouwt de Inspectie als een verbeterpunt omdat structureel oefenen - van alle niveaus - inzicht geeft in de doeltreffendheid van het plan EBO.

⁵ De Kern Fysische Dienst, destijds een onderdeel van de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Daarnaast dient het oefenen met de nucleaire inrichtingen een hoger doel. Het gezamenlijk oefenen geeft inzicht in de doeltreffendheid van de maatregelen uit de plannen IBO en EBO en verschaft hiermee inzicht in de wijze waarop ze op elkaar aansluiten.

In dit verband constateert de Inspectie dat de oefenbehoefte van de politie-eenheden, nucleaire inrichtingen en de veiligheidsregio's verschilt. Zo geven de eenheden en inrichtingen aan behoefte te hebben om meer te oefenen in multidisciplinair verband. De veiligheidsregio's maken gezien de 'volle' oefenkalenders en oefenverplichtingen de keuze om meer 'generiek' te oefenen in plaats van objectspecifiek. Dit houdt in dat een veiligheidsregio met meerdere objecten tegelijkertijd oefent op basis van generieke scenario's. Hierdoor kan de vereiste bekendheid van de responsorganisaties van de opzet en indeling van de nucleaire locatie in het gedrang komen.

Onderzoeksvraag 2

De aansluiting tussen het plan EBO en de veiligheidsregio is van belang indien een security incident (bijvoorbeeld een aanval) overgaat naar een safety incident (bijvoorbeeld uitstoot radioactief materiaal). In dat geval schaaft de veiligheidsregio conform de reguliere GRIP-structuur⁶ op. Zowel de politie als de nucleaire inrichtingen zijn dan vertegenwoordigd in de crisisstructuur van de veiligheidsregio.

De politie maakt de afweging of - en zo ja - welke informatie uit het plan EBO van belang is voor de planvorming van de veiligheidsregio en delen deze informatie met de veiligheidsregio. De veiligheidsregio's hebben voor de nucleaire inrichtingen rampbestrijdings- en/of incidentbestrijdingsplannen opgesteld. De Inspectie stelt vast dat de plannen EBO en de plannen van de veiligheidsregio op papier geen conflicten kennen.

Hoofdconclusie

De Inspectie is positief over de manier waarop de politie-eenheden invulling geven aan de externe beveiliging van nucleaire inrichtingen. De planvorming EBO is op orde, maar de Inspectie concludeert dat op een aantal punten nog verdere uitwerking mogelijk is. De Inspectie signaleert tegelijkertijd enkele verbeterpunten in de uitvoering van de in de plannen vastgelegde afspraken op het gebied van samenwerking en oefenen.

Aanbevelingen

Aan de regionale politiechefs;

- Borg dat de gemaakte afspraken met de nucleaire inrichting in het plan EBO met betrekking tot overlegstructuur en oefenen ook uitgevoerd worden.
- Organiseer, los van separate oefeningen per team, oefeningen waarbij de verschillende politieonderdelen uit het plan EBO gezamenlijk betrokken worden. Betrek hierbij ook de meldkamer als belangrijke schakel.

⁶ Gecoördineerde regionale incidentbestrijding procedure.

Aan de betrokken burgemeesters en de regionale politiechefs

- Maak gezamenlijk - in overleg met de betrokken nucleaire inrichtingen - een duidelijke keuze in prioritering van de oefencapaciteit (van de verschillende politieonderdelen) om de scenario's uit het plan EBO te oefenen.

Aan de betrokken burgemeesters en de voorzitter van de veiligheidsregio's

- Bepaal gezamenlijk welke prioriteit het objectspecifiek oefenen moet krijgen.

1

Inleiding

Nederland kent zes nucleaire inrichtingen die op basis van de kernenergiewet⁷ vergunninghouder zijn:

- Kerncentrale Borssele.
De enige operationele kerncentrale in Nederland. Deze bevindt zich binnen de politie-eenheid Zeeland West-Brabant en de Veiligheidsregio Zeeland.
- COVRA te Vlissingen.
Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval voor al het nucleaire- en stralingsafval in Nederland. Deze bevindt zich binnen de politie-eenheid Zeeland West-Brabant en de veiligheidsregio Zeeland.
- Reactor Instituut Delft.
Kleine onderzoeksreactor en onderdeel van de TU-Delft. De TU-Delft gebruikt de reactor voor stralingsonderzoek. Deze bevindt zich binnen de politie-eenheid Den Haag en de veiligheidsregio Haaglanden.
- NRG-Petten.
Het terrein van Nuclear Research and consultancy Group te Petten omvat een aantal objecten waaronder een onderzoeksreactor, een storage facility en Hot Cells. In het laatste object worden medische isotopen gefabriceerd. De inrichting bevindt zich binnen de politie-eenheid Noord-Holland en de veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
- Urenco-Nederland te Almelo.
Grote verrijkingsfaciliteit die onder meer brandstof maakt voor kerncentrales (verrijken van uranium). De faciliteit bevindt zich binnen de politie-eenheid Oost-Nederland en de veiligheidsregio Twente.
- Kerncentrale Dodewaard.
De kerncentrale die buiten gebruik is en waar sprake is van 'veilige insluiting'. Hier zijn onderdelen aanwezig die bestraald zijn en die nog tientallen jaren moeten blijven liggen tot het stralingsniveau zodanig is dat deze verder zonder extra maatregelen afgevoerd kunnen worden. De centrale bevindt zich binnen de politie-eenheid Oost-Nederland en de veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

De Regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen (hierna de Regeling) bevat regels waar deze vergunninghouders aan moeten voldoen⁸. Zo zijn de inrichtingen volgens deze Regeling verplicht om beveiligingsmaatregelen te treffen

⁷ Artikel 15.

⁸ Regeling van de Minister van Economische Zaken, landbouw en Innovatie van 7 december 2010, nr. WJZ/10183066, houdende regels inzake de beveiliging van nucleaire inrichtingen en splijtstoffen.

die redelijkerwijs noodzakelijk zijn om materiaal te beveiligen tegen diefstal en sabotage. Daarmee ligt de verantwoordelijkheid voor de beveiliging van deze inrichtingen in eerste instantie bij de inrichtingen zelf. Deze verwoordt zij in haar Interne beveiligingsorganisatie (hierna IBO). De vergunninghouder wordt in haar beveiliging ondersteund door de overheid in die gevallen waarin de dreiging zulke extreem gewelddadige of andere vormen aanneemt, dat daar op eigen kracht geen weerstand meer tegen kan worden geboden. Voor deze gevallen dient er per inrichting een plan voor de Externe Beveiligingsorganisatie (hierna EBO) te zijn.⁹ De politie stelt dit plan op.

Lokaal maatwerk in de plannen EBO

De zes nucleaire inrichtingen in Nederland zijn objecten die verschillend van aard zijn. Specifieke bedrijfsprocessen kennen specifieke veiligheidsrisico's met interne en externe beveiligingsmaatregelen op maat. Of te wel 'de te verdedigen belangen zijn per locatie verschillend'. De Inspectie houdt dan ook als toezichthouder op de politie rekening met lokaal maatwerk.

1.1 Aanleiding

De Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (hierna ANVS) is sinds 2015 verantwoordelijk voor het toezicht op de beveiligingsplannen van de nucleaire inrichtingen en de aansluiting van deze plannen op de plannen EBO van de politie. De ANVS is echter geen toezichthouder op de politie. Dit is de Inspectie Veiligheid en Justitie (hierna Inspectie) en daarom is het toezicht op het plan EBO en de uitvoering hiervan door de politie een verantwoordelijkheid van de Inspectie.

Er bestond geen actueel zicht op het bestaan en de actualiteit van deze plannen. Daarom heeft de Inspectie in 2016 besloten tot het uitvoeren van een eerste onderzoek met betrekking tot de plannen EBO.

1.2 Doel- en probleemstelling

Dit onderzoek heeft als doel een beeld op te leveren met betrekking tot het bestaan en de inhoud van de plannen EBO van de politie en de samenhang met de plannen van de veiligheidsregio's. Daarnaast wil de Inspectie op basis van de resultaten van dit eerste onderzoek bepalen op welke wijze zij invulling gaat geven aan het toekomstig toezicht op de plannen EBO van de politie.

⁹ Artikel 7 lid 4 van de regeling en de toelichting hierop in de Regeling van de Minister van Infrastructuur en Milieu van 6 oktober 2016, nr. IENM/BSK-2016/183805 tot wijziging van de Regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen.

De Inspectie heeft voor het onderzoek de volgende probleemstelling geformuleerd:

Op welke wijze geeft de politie invulling aan de externe beveiligingsorganisatie (EBO) ten aanzien van nucleaire inrichtingen?

De probleemstelling valt uiteen in onderstaande twee onderzoeksvragen:

1. Op welke wijze geeft de politie per nucleaire inrichting uitvoering aan de beveiligingsmaatregelen ten behoeve van de externe beveiligingsorganisatie?
2. Op welke wijze stemt de politie de maatregelen ten behoeve van de externe beveiligingsorganisatie af met de veiligheidsregio?

Uitgangspunten plan EBO

Het plan EBO bevat de wijze van optreden van de politie, de burgemeester en de officier van justitie bij:

- diefstal van nucleair materiaal;
- sabotage van nucleair materiaal of van de inrichting;
- diefstal of het in de openbaarheid komen van gevoelige / gerubriceerde informatie aangaande nucleair materiaal;
- dreiging van een poging tot diefstal of sabotage als voornoemd.¹⁰

In geval dat zich een dreiging/incident voordoet is het noodzakelijk dat tijdig de juiste maatregelen worden genomen. Het is dan van belang dat voor iedere betrokkene de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden helder en duidelijk zijn. Een plan EBO moet hierin voorzien.

Aansluiting met Veiligheidsregio

Het is waarschijnlijk dat zich incidenten bij nucleaire inrichtingen kunnen voordoen waarbij andere hulpverleningsdiensten (denk aan brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (hierna GHOR), gemeenten, enzovoort) worden ingezet. Zeker wanneer sprake is van situaties waarbij de volksgezondheid in gevaar kan komen, is het van belang dat de veiligheidsregio's snel op de hoogte worden gebracht. Daarnaast geldt dat in geval dat sprake is van een (dreigende) ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis de bevoegdheden van de lokale burgemeester voor openbare orde en veiligheid overgaan naar de voorzitter van de betreffende veiligheidsregio. In het kader van deze bevoegdheden is het van belang dat de plannen EBO worden afgestemd met de planvorming van de betrokken veiligheidsregio, zoals het regionaal risicoprofiel, het rampbestrijdingsplan en het regionaal crisisplan van de veiligheidsregio.

1.3 Afbakening

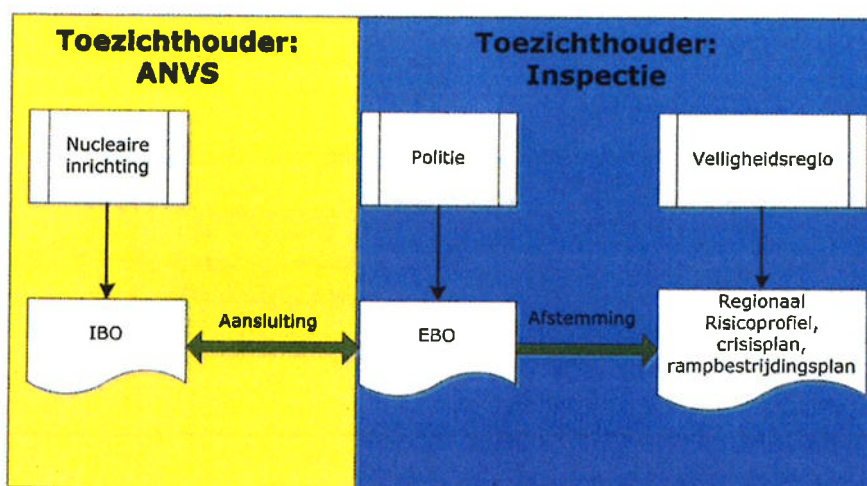
Het onderzoek richt zich op de eerder genoemde zes inrichtingen die vallen binnen vier politie-eenheden en vijf veiligheidsregio's.

¹⁰ Artikel 7 lid 4 jo. lid 3 van de Regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen.

Rol ANVS: toezicht op IBO en aansluiting IBO op EBO

De ANVS is onder verantwoordelijkheid van de minister van Infrastructuur en Milieu de toezichthouder voor de nucleaire instellingen. Zij stelt hiervoor regels op en verleent vergunningen. Om een vergunning te krijgen moet een nucleaire inrichting in ieder geval een plan IBO hebben opgesteld. Het plan IBO valt onder de verantwoordelijkheid van de ANVS als toezichthouder. De ANVS houdt ook toezicht op de aansluiting van het plan IBO op het plan EBO. Gelet op de afbakening van de verantwoordelijkheid van de twee toezichthouders, onderzoekt de Inspectie niet het plan IBO en de aansluiting tussen het plan IBO en het plan EBO. De Inspectie onderzoekt wel het bestaan, de actualiteit en uitvoering van het plan EBO. Schematisch is dit als volgt weergegeven.

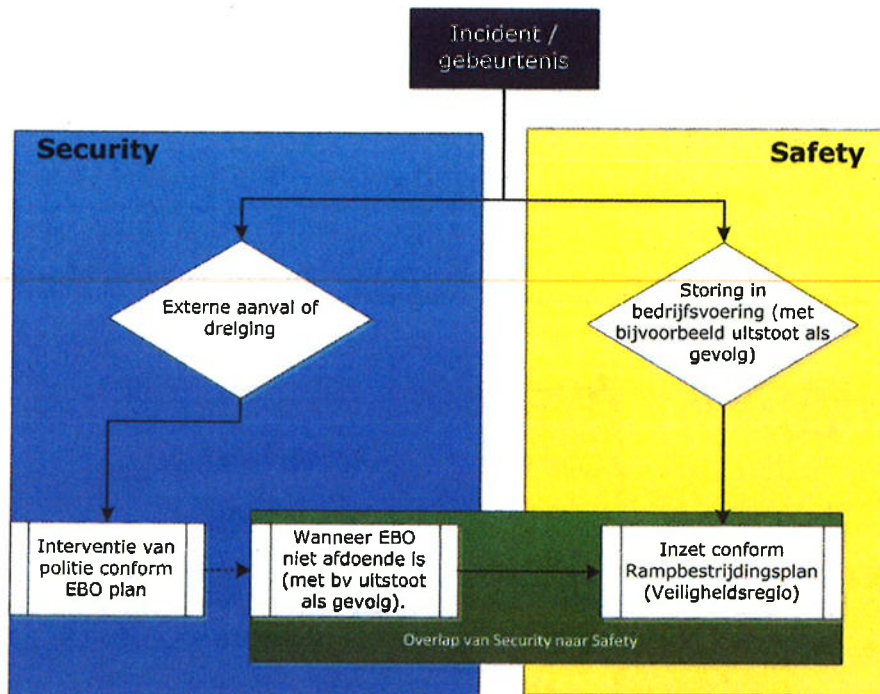
Figuur 1. Afbakening verantwoordelijkheid toezichthouders.

Onderzoeksraad voor Veiligheid

Nederland heeft ook te maken met kerncentrales in het buitenland. Denk hierbij aan de operationele kerncentrales Doel en Tihange (België). Wanneer zich bij deze kerncentrales een incident voordoet, kan dit tot effecten leiden in Nederland. De Onderzoeksraad voor Veiligheid voert momenteel een onderzoek uit om de grensoverschrijdende samenwerking bij dit soort incidenten te onderzoeken.

Security versus safety

Het is belangrijk om het verschil en verband duidelijk te maken tussen security en safety. De plannen IBO en EBO richten zich op security incidenten die zich kunnen voordoen. Denk hierbij aan een externe aanval gericht op sabotage van de inrichting. De planvorming die de veiligheidsregio opstelt, onder andere de rampbestrijdingsplannen, zijn gericht op safety incidenten die mogelijk kunnen gebeuren. Denk hierbij aan de uitstoot van radioactief materiaal. Het is mogelijk dat een security incident uitmondt in een safety incident. Figuur 2 maakt dit inzichtelijk.

Figuur 2: Onderscheid security versus safety.

1.4 Onderzoeksaanpak

De Inspectie heeft bij dit eerste onderzoek geen specifiek toetsingskader opgesteld. Voor dit onderzoek toetst de Inspectie de wijze waarop de politie uitvoering geeft aan de externe beveiligingsorganisatie aan de geldende wet- en regelgeving en aan de afspraken die de politie-eenheden met de nucleaire inrichtingen hierover in de plannen heeft gemaakt. De resultaten van dit onderzoek worden als input gebruikt voor het opstellen van een toekomstig toetsingskader.

Ter beantwoording van de onderzoeksvragen maakt de Inspectie gebruik van documentstudie en interviews.

Documentstudie

De Inspectie heeft bestaande documenten opgevraagd bij de politie en deze vervolgens bestudeerd. Dit betrof de plannen EBO, operationele plannen en overige documenten met betrekking tot de nucleaire inrichtingen. Daarnaast zijn bij de veiligheidsregio's de Rampenbestrijdingsplannen van de nucleaire inrichtingen opgevraagd en vervolgens door de Inspectie bestudeerd.

Interviews

De Inspectie heeft diverse interviews gehouden met experts uit het veld. De Inspectie heeft interviews gehouden met de volgende functionarissen:

- De (plaatsvervangend) plant security managers / site managers van de nucleaire inrichtingen (zes interviews).

- Hoofden en medewerkers van de afdelingen Regionale Conflict en Crisisbeheersing van de betrokken politie-eenheden (vier interviews).
- Hoofden politie meldkamer van de betrokken meldkamers (vijf interviews).
- Vertegenwoordigers van de betrokken veiligheidsregio's (vijf interviews).

De interviews hebben plaatsgevonden in de maanden januari – februari 2017. Na de interviews met het hoofd politie meldkamer hebben de bij het onderzoek betrokken inspecteurs een bezoek gebracht aan de meldkamer. Na afronding van de interviews bleek dat voor sommige nucleaire inrichtingen nieuwe documenten beschikbaar waren. Na afronding van de interviews heeft de Inspectie nogmaals een korte documentstudie uitgevoerd.

Analyse en rapportage

De Inspectie heeft na afronding van de interviews en documentstudie de onderzoeksresultaten geanalyseerd. Op basis van deze analyse heeft zij haar rapportage geschreven.

1.5 Leeswijzer

De Inspectie heeft het onderzoek ingedeeld in vier thema's die tevens de hoofdstukken twee tot en met vijf vormen van dit rapport:

- Hoofdstuk 2 Risicoanalyse: de afweging van risico's en scenario's door de nucleaire inrichtingen en de politie-eenheden.
- Hoofdstuk 3 Planvorming: de wijze waarop de politie-eenheden de plannen EBO opstelt en in hoeverre zij de veiligheidsregio's en de meldkamers hierbij betrekken.
- Hoofdstuk 4 Samenwerking: de wijze waarop de politie-eenheden aan de afstemming en samenwerking met de nucleaire inrichtingen invulling geven.
- Hoofdstuk 5 Oefenen: de wijze waarop de politie-eenheden uitvoering geven aan de oefeningen met / bij de nucleaire inrichtingen.

De Inspectie formuleert in hoofdstuk twee tot en met vijf eerst de bevindingen en sluit vervolgens af met deelconclusies.

2

Risicoanalyse

De Inspectie beschrijft in dit hoofdstuk het thema risicoanalyse. Hierbij gaat het om de afweging van risico's en scenario's door de nucleaire inrichtingen en de politie-eenheden. Dit om vervolgens te kunnen bepalen welke beveiligingsmaatregelen getroffen moeten worden.

2.1 Bevindingen

Verantwoordelijkheid

De nucleaire inrichtingen zijn conform de Regeling zelf verantwoordelijk voor het proces risicoanalyse en de daarmee gepaard gaande beveiligingsmaatregelen die redelijkerwijs nodig zijn om de inrichting te beveiligen tegen dreigingen zoals omschreven in de referentiedreiging¹¹. Uit het onderzoek blijkt dat de nucleaire inrichtingen deze verantwoordelijkheid invullen door op basis van scenario's en de daarbij vastgestelde risico's te bepalen welke interne maatregelen nodig zijn. Vervolgens werken de inrichtingen deze maatregelen uit in een plan IBO.

Betrokkenheid politie bij risicoanalyse

Alle politie-eenheden zijn betrokken bij het proces van risicoanalyse door de nucleaire inrichtingen. In de eerste plaats hebben de inrichtingen responstijden van de politie nodig om deze in de eigen analyses te verwerken. De inrichtingen treffen op basis hiervan interne maatregelen om de benodigde vertragingstijd te creëren. Dit is nodig om te tijd tussen alarmeren van de politie en het moment dat ze ter plaatse zijn te overbruggen.

Twee politie-eenheden hebben specifieke responstijden doorgegeven aan de nucleaire inrichtingen. Deze tijden hebben de nucleaire inrichtingen vervolgens verwerkt in haar analyses. Daar waar geen specifieke responstijden zijn doorgegeven, hanteren de nucleaire inrichtingen de standaard landelijke normtijden. Voor wat betreft de inzet van de eerste responseenheid is dit vijftien minuten¹². Daarbij is de geografische locatie van invloed op de responstijd, alsmede andere spoedmeldingen die zich tegelijkertijd voor kunnen doen.

¹¹ De referentiedreiging is een analyse van scenario's aangaande dreigingen van diefstal van nucleair materiaal en sabotage van nucleair materiaal of de inrichting.

¹² De politie hanteert als landelijke norm dat zij bij 90 procent van alle spoedmeldingen binnen vijftien minuten ter plaatse is.

In de tweede plaats is de politie betrokken bij de uitwerking van scenario's waarbij maatregelen vanuit het plan IBO niet afdoende zijn om weerstand te kunnen bieden tegen (dreigende) incidenten. Dit zijn de scenario's waarbij de inrichtingen aangeven dat inzet van politie noodzakelijk is, omdat het plan IBO alleen niet afdoende is. Bij deze scenario's treedt het plan EBO in werking. Dit plan wordt in het volgende hoofdstuk beschreven.

Zowel de inrichtingen als de politie-eenheden geven aan vertrouwen te hebben in de IBO en EBO maatregelen. De maatregelen gezamenlijk moeten weerstand bieden tegen scenario's die zich voor kunnen doen met betrekking diefstal, sabotage of dreiging hiervan.

Cybersecurity

De ontwikkelingen op het gebied van cybersecurity gaan snel. Per 1 januari 2017 is de Regeling gewijzigd. De nucleaire inrichting dient op basis hiervan in haar intern beveiligingsplan ook rekening te houden met cyberaanvallen.

De Regeling beschrijft ook een rol voor de centrale overheid als het gaat om het wapenen tegen cyberaanvallen. Het Nationaal Cyber Security Centrum (hierna NCSC) wordt als een belangrijke partner gezien in de externe beveiligingsorganisatie in geval van cyberincidenten¹³. Het NCSC is ondergebracht bij de Directie Cyber Security van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (hierna NCTV).

Uit het onderzoek blijkt dat scenario's op het gebied van cyberaanvallen nog onvoldoende zijn uitgewerkt. Zowel de inrichtingen als de politie-eenheden geven tijdens het onderzoek aan dat zij hier behoefte aan hebben. Dit geldt eveneens voor een combinatiescenario van cyberaanval gevolgd door een fysieke aanval.

2.2 Deelconclusies

Alle politie-eenheden voeren overleg met de betrokken nucleaire inrichtingen over het proces van risicoanalyse en zijn daarmee betrokken bij dit proces. Op deze manier wordt de nucleaire inrichting in staat gesteld om haar plan IBO op te stellen en de politie haar plan EBO.

De combinatie van het plan IBO en EBO maakt dat de nucleaire inrichtingen en de politie gezamenlijk weerstand kunnen bieden tegen scenario's van (dreiging van) diefstal of sabotage. Zowel de politie-eenheden als de inrichtingen geven aan hier vertrouwen in te hebben. De Inspectie is met de politie en de nucleaire inrichtingen van oordeel dat in het uitwerken van cyberscenario's en combinatiescenario's cyberaanval / fysieke aanval nog winst te behalen is.

¹³ Toelichting op de Regeling van de Minister van Infrastructuur en Milieu van 6 oktober 2016, nr. IENM/BSK-2016/183805.

3

Planvorming

De nucleaire inrichting wordt in de beveiliging ondersteund door de overheid in die gevallen waarin een dreiging zulke extreem gewelddadige of andere vormen aanneemt, dat daar op eigen kracht geen weerstand meer tegen kan worden geboden¹⁴. De politie vertaalt deze ondersteuning in haar beveiligingsplannen, de plannen EBO. De wijze waarop de politie-eenheden de plannen EBO opstellen en uitwerken wordt in dit hoofdstuk opgeschreven. De kerncentrale Dodewaard is hiervan uitgezonderd (zie hierna).

De Inspectie verwoordt in dit hoofdstuk ten slotte de wijze waarop de meldkamer en de veiligheidsregio betrokken zijn bij de plannen EBO.

3.1 Bevindingen

Kerncentrale Dodewaard

Op basis van de Regeling dient er een plan EBO voor de kerncentrale Dodewaard te zijn¹⁵. De Gemeenschappelijke Kernenergiecentrale Nederland beëindigde de bedrijfsvoering van de Kerncentrale in 1997. De centrale verkeert in een zogenaamde 'veilige insluiting'. De aanwezige splijtstof is afgevoerd. Daarna speelde de discussie of voor een inactieve kerncentrale nog wel een plan EBO nodig was. De voorloper van de ANVS¹⁶ stelde zich op het standpunt dat voor Dodewaard geen plan EBO als bedoeld in de Regeling meer nodig was. In opdracht van de burgemeester heeft de gemeente, de brandweer, de kerncentrale, de GHOR en de politie wel een incidentbestrijdingsplan opgesteld. Dit plan is op safety gericht en vastgesteld door de burgemeester.

De Inspectie is van oordeel dat de combinatie van een inactieve centrale en het bestaan van een incidentbestrijdingsplan het niet noodzakelijk maakt dat de politie voor de kerncentrale Dodewaard een plan EBO opstelt.

¹⁴ Artikel 7 lid 4 van de regeling en de toelichting hierop in de Regeling van de Minister van Infrastructuur en Milieu van 6 oktober 2016, nr. IENM/BSK-2016/183805 tot wijziging van de Regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen.

¹⁵ Artikel 7 lid 4 van de Regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen juncto artikel 15 sub B van de kernenergiewet.

¹⁶ De Kern Fysische Dienst, destijds een onderdeel van de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Plan EBO

Een politie-eenheid bestaat uit meerdere diensten en districten. Een van deze diensten is de Dienst Regionale Operationele Samenwerking. Binnen deze dienst is onder meer de afdeling Regionale Conflict en Crisisbeheersing (hierna RCCB) actief. Deze afdeling stelt in alle betrokken politie-eenheden het plan EBO op, behalve in de eenheid Den Haag. In deze eenheid is de verantwoordelijkheid voor objecten lokaal belegd. Dit maakt dat het basisteam Delft binnen deze eenheid verantwoordelijk is voor het plan met betrekking tot het Reactor Instituut Delft.

Gezien de geografische ligging van de kerncentrale Borssele en COVRA hanteert de eenheid Zeeland West-Brabant een gezamenlijk plan EBO voor deze inrichtingen. Dit plan vormde voor de politie de basis voor het opstellen van de landelijke handreiking die aan de overige drie eenheden ter beschikking is gesteld.

Handreiking EBO

In 2010 is in opdracht van de ministers van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en van Justitie - in afstemming met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding - een project gestart met als opdracht te komen tot een direct toepasbare handreiking. Het project heeft voor de politie twee toepasbare handreikingen opgeleverd, te weten:

- De landelijke handreiking Externe Beveiliging Organisatie Nucleaire inrichting.
- De landelijke handreiking Operationeel plan politie Beveiliging nucleaire inrichting.

De handreikingen zijn opgesteld als hulpmiddel voor de politie-eenheden. De nationale politie heeft het gebruik van de handreikingen niet verplicht gesteld. Dit laat zij over aan de eenheden.

De eenheden Noord-Holland en Den Haag volgen bij het opstellen van het plan EBO de onderdelen van de landelijke handreiking. De eenheid Oost-Nederland heeft in goed overleg met Urenco gekozen voor een compacter plan dat in hun visie beter toepasbaar is in een crisissituatie.

De Inspectie stelt vast dat de door de politie-eenheden opgestelde plannen EBO een omschrijving bevatten van de wijze van optreden van de politie en het bevoegd gezag¹⁷. De plannen zijn afgestemd met de nucleaire inrichtingen en door het bevoegd gezag ondertekend. Ze omschrijven hoe de politie optreedt bij diefstal of sabotage van nucleair materiaal en bij een dreiging. Hiermee voldoen ze aan de criteria als omschreven in de Regeling. Voor drie nucleaire inrichtingen geldt dat de voorzitter van de veiligheidsregio het plan EBO mede heeft ondertekend.

Twee eenheden zijn ten tijde van het onderzoek samen met de nucleaire inrichtingen bezig met actualisering van het plan EBO. Ten tijde van het onderzoek was nog niet duidelijk wanneer de plannen vastgesteld worden.

¹⁷ Zoals omschreven in artikel 7 lid 4 van de Regeling.

Operationele uitwerking plan EBO

De politie-eenheden hebben de plannen EBO verder uitgewerkt (geoperationaliseerd) en passen hierin lokaal maatwerk toe. Zo kiezen de eenheden Zeeland West-Brabant en Noord-Holland ervoor om in overleg met de nucleaire inrichtingen - conform de landelijke handreiking - scenario's te koppelen aan alarmcodes.

Alarmcodes

Omwille van eenduidige en snelle alarmering vertalen eenheden scenario's die een onmiddellijke actie van de politie eisen naar alarmcodes. Alarmcode 'A21' staat bijvoorbeeld voor het scenario 'binnendringen in beveiligd gebied door groep personen van maximaal vijf personen'.

Twee andere eenheden kiezen bewust om niet te werken met alarmcodes maar voor feitelijke verwoording van de situatie. Respondenten geven aan dat door het gebruik van alarmcodes voor gebeurtenissen, die in de praktijk nagenoeg niet voorkomen, een verhoogd risico bestaat op onbekendheid met de procedure die hierop moet volgen.

De Inspectie stelt vast dat het al dan niet gebruiken van alarmcodes een keuze is die de politie-eenheid maakt in overleg met de betreffende nucleaire inrichting(en). Beide werkwijzen sluiten aan bij de uitwerking van het plan EBO.

Betrokkenheid meldkamer

Uit het onderzoek blijkt dat vier nucleaire inrichtingen - naast de reguliere 112-procedure - via de bedrijfsalarmcentrale (van de inrichting) een directe alarmverbinding (hotline) hebben met de meldkamer. Sommige inrichtingen kunnen meldingen ook doorgeven via een door de politie beschikbaar gestelde portofoon. De meldkamers testen de verbindingen met de bedrijfsalarmcentrale wekelijks.

Effect van toezicht

Ten tijde van het onderzoek zijn voor een nucleaire inrichting door zowel de politie als de inrichting stappen in gang gezet om een directe alarmverbinding tussen de bedrijfsalarmcentrale van de inrichting en de meldkamer politie te realiseren.

Het plan EBO beschrijft dat de afdeling RCCB zorg draagt voor de invoering van de relevante onderdelen van het plan EBO in de systemen van de meldkamer. Het gaat hierbij om een vertaling van het plan EBO naar (specifieke) procedures voor de centralist in de meldkamer. Hoe de invoering precies moet gebeuren laat de nationale politie over aan de regionale eenheden en meldkamers.

De vertaling van het plan EBO naar meldkamerprocedures en hoe deze procedures vervolgens zijn opgenomen in de meldkamersystemen is per meldkamer anders. Eén eenheid kiest ervoor om de alarmcodes uit het operationele plan EBO, gekoppeld aan vooraf bepaalde vervolgacties van de politie, één op één in het meldkamersysteem op te nemen. De meeste meldkamers werken met zogenaamde

'parsertermen'¹⁸ van het object of met zogenoeten 'afspraken op locatie'. Bij dit laatste verschijnen voor de centralist bij een melding, die bijvoorbeeld betrekking heeft op COVRA, vooraf gemaakte afspraken op het scherm. Op basis van de alarmcode, de afspraak op locatie of parserterm komen voor de centralist de specifiek voor het nucleaire object uitgewerkte scenario's en procedures beschikbaar. Op basis daarvan bepaalt de centralist welke politieonderdelen worden ingezet en wie wordt gealarmeerd en/of geïnformeerd. Er zijn ook meldkamers die standaardprocedures hanteren voor bepaalde (groepen van) objecten. De betreffende nucleaire inrichting is dan één van die objecten. In een enkele meldkamer is het plan EBO en het operationeel plan in te zien voor de centralist.

De beschikbare informatie over de nucleaire inrichtingen verschilt per meldkamer. Uit het onderzoek blijkt dat voor de centralisten niet altijd even duidelijk is welke informatie en procedures in de praktijk in het meldkamersysteem beschikbaar zijn. Zo hebben bij het onderzoek betrokken inspecteurs bij drie meldkamers vastgesteld dat pas bij het daadwerkelijk 'inkijken' van het meldkamersysteem duidelijk was welke informatie en procedures voor de centralist beschikbaar waren. Dit kan voor de centralist van invloed zijn op het vertalen van een melding naar een adequate respons.

Betrokkenheid veiligheidsregio bij plan EBO

In de plannen EBO is afgesproken dat de afdeling RCCB zorgdraagt voor de aansluiting van de plannen EBO op de plannen van de veiligheidsregio en geen conflicten kennen. De plannen beschrijven ook de crisisstructuur en de vertegenwoordiging van zowel de politie als de nucleaire inrichtingen hierin.

Uit het onderzoek blijkt dat het plan EBO van de politie gericht is op security-maatregelen. Het is een (vertrouwelijk) mono proces van de politie. Respondenten van zowel de politie als de veiligheidsregio geven aan dat de veiligheidsregio niet of nauwelijks betrokken is bij het opstellen van het plan EBO. De liaisons van de teams crisisbeheersing voor de betrokken veiligheidsregio maken, aldus de respondenten, in de praktijk de afweging of - en zo ja - welke informatie uit het plan EBO van belang is voor de planvorming van de veiligheidsregio en delen deze informatie met de veiligheidsregio.

De veiligheidsregio's hebben voor de nucleaire inrichtingen rampbestrijdings- en/of incidentbestrijdingsplannen opgesteld. Zodra een security-incident overgaat in een safety-incident, is een multidisciplinaire aanpak voor de gevolgbestrijding van het incident nodig¹⁹. In geval van een safety-incident schaalde de veiligheidsregio conform de eigen GRIP-procedure op. De politie en de nucleaire inrichtingen zijn vertegenwoordigd in de crisisstructuur van de veiligheidsregio.

3.2 Deelconclusies

De politie heeft - met uitzondering van de kerncentrale Dodewaard - voor de nucleaire inrichtingen plannen EBO opgesteld die voldoen aan de eisen uit de Regeling. De plannen zijn vastgesteld door het bevoegd gezag. De politie past in de (uitwerking van de) plannen lokaal maatwerk toe. De eenheden geven doordacht,

¹⁸ Dit is een incidentcode binnen het meldkamersysteem met een vast inzetvoorstel.

¹⁹ Zie tevens figuur 2.

rekening houdende met de lokale omstandigheden en risico's, invulling aan de uitwerking van de plannen.

De teams crisisbeheersing geven invulling aan de manier waarop de relevante onderdelen van het plan EBO in overleg met de meldkamers ingevoerd worden in de systemen van de meldkamer. De wijze waarop dit gebeurt, verschilt per eenheid. Het is voor centralisten van de meldkamer niet altijd duidelijk welke informatie en procedures met betrekking tot de nucleaire inrichting in het meldkamersysteem beschikbaar zijn. De Inspectie beschouwd dit als een verbeterpunt omdat de meldkamer een melding snel moet kunnen vertalen naar concrete inzet van de politie en het informeren van specifieke politie-eenheden en/of ketenpartners.

De veiligheidsregio's stellen plannen op voor safety incidenten. Indien een security incident overgaat naar een safety incident is aansluiting tussen de politie en de veiligheidsregio van belang. De Inspectie stelt vast dat de plannen EBO en de plannen van de veiligheidsregio op papier geen conflicten kennen. Omdat zowel de politie als de veiligheidsregio is vertegenwoordigd in de crisisstructuur van de veiligheidsregio zal dit ook in de praktijk mogelijke conflicten voorkomen.

4

Samenwerking

Om de interne en externe beveiligingsmaatregelen goed op elkaar aan te laten sluiten, is samenwerking en regelmatige afstemming tussen de nucleaire inrichtingen en de politie-eenheden van belang. De Inspectie beschrijft in dit hoofdstuk hoe de politie-eenheden hier invulling aan geven. Hierbij beschrijft zij eerst de afspraken die de politie-eenheden met de nucleaire inrichtingen hierover heeft gemaakt (opzet), gevolgd door de uitvoering. De samenwerking tussen de eenheden en de veiligheidsregio's (in het kader van de planvorming) is in het vorige hoofdstuk aan de orde geweest.

4.1 Bevindingen

Opzet

De meeste eenheden hebben in de plannen EBO conform de landelijke handreiking afspraken gemaakt over de samenwerking en afstemming met de nucleaire inrichtingen. Zo zijn afspraken gemaakt over de vertegenwoordiging van de nucleaire inrichtingen in de crisisstructuur om een goede afstemming in een concrete situatie te bewerkstelligen. Bedrijfsexpertise van de nucleaire inrichtingen is hierbij van belang. Het delen van informatie tussen de politie en de inrichting op verschillende niveaus maakt ook onderdeel uit van de afspraken. Zo is afgesproken dat de plant security manager contact onderhoudt met de specialist van de afdeling RCCB. In de plannen EBO zijn ook afspraken vastgelegd over de overlegstructuur, het zogenaamde IBO-EBO overleg, dat minimaal één keer per jaar plaats moet vinden. Het doel van dit overleg is om voorvallen te evalueren, de actualisering en samenhang van de plannen en het plannen van oefeningen. De regie en voorbereiding voor dit overleg ligt bij de politie. Naast de nucleaire inrichtingen nemen volgens de politieplannen ook de gemeente en het openbaar ministerie deel aan dit overleg. Sommige eenheden kiezen er in de plannen voor om de veiligheidsregio deel te laten nemen aan het overleg.

Uitvoering

Respondenten binnen het onderzoek geven aan dat de contacten tussen de nucleaire inrichtingen en de politie over het algemeen goed zijn. Er is sprake van korte lijnen. Indien men elkaar nodig heeft, weet men elkaar te vinden. Ervaringen uit de praktijk wijzen dit ook uit, het wederzijdse vertrouwen in elkaar is er.

Uit het onderzoek blijkt dat de eenheden in de praktijk wisselend uitvoering geven aan de gemaakte afspraken over het IBO-EBO overleg. In twee eenheden vindt het

overleg (conform de plannen) minimaal één keer per jaar plaats. Daarentegen vindt het overleg in de twee andere eenheden niet structureel plaats. Respondenten van zowel de nucleaire inrichtingen als de politie geven aan hier wel behoefte aan te hebben en van plan te zijn hier in dit jaar nog invulling aan te gaan geven.

De eenheid Oost-Nederland heeft in het plan EBO met de nucleaire inrichting geen afspraken gemaakt over het IBO-EBO overleg. Dit overleg vindt in de praktijk wel plaats. De wijze waarop de eenheid met Urenco overleg voert beschouwt de Inspectie als een good practice.

Good practice Oost-Nederland / Urenco

Minimaal vier keer per jaar vindt IBO-EBO overleg plaats tussen de eenheid Oost-Nederland en Urenco. De gemeente en het openbaar ministerie nemen hier ook aan deel. Indien de agendapunten hiertoe aanleiding geven worden andere partners/partijen uitgenodigd.

In het belang van de mogelijke overlap van security naar safety incidenten is tijdens het IBO-EBO overleg door de veiligheidsregio eind 2016 een nieuwe versie van het rampbestrijdingsplan gepresenteerd²⁰.

4.2 Deelconclusies

Het contact tussen de politie en de nucleaire inrichtingen is over het algemeen goed. Wanneer het nodig is, weten partijen elkaar te vinden en vindt overleg plaats.

Het IBO-EBO overleg is niet in alle eenheden geborgd, terwijl dit wel in de plannen is afgesproken. De Inspectie beschouwt dit als een verbeterpunt omdat regelmatig en gepland overleg structuur aanbrengt in de uitwisseling van informatie. Dit zorgt ervoor dat de in de plannen IBO en EBO beschreven respons op elkaar afgestemd blijft. Daarnaast mogen partijen van elkaar verwachten dat gemaakte afspraken met betrekking tot overlegstructuur worden nagekomen.

²⁰ Zie ook paragraaf 1.3, figuur 2.

5

Oefenen

Er zijn in de afgelopen jaren bij de nucleaire inrichtingen geen incidenten geweest waarbij de nucleaire veiligheid in het geding is geweest²¹. Opschaling conform het plan EBO is niet aan de orde geweest²². Indien dergelijke incidenten wel plaats vinden, kan de impact hiervan groot zijn. Kwaadwillige acties gericht op bijvoorbeeld sabotage van een nucleaire inrichting kunnen immers al snel leiden tot aantasting van de vitale belangen van de samenleving. Daarom is het belangrijk dat dergelijke scenario's regelmatig gezamenlijk geoefend worden om de doeltreffendheid van de plannen EBO te beoordelen.

De Inspectie heeft naast het wettelijk kader onderzocht in hoeverre de politie-eenheden met de nucleaire inrichtingen afspraken maken over het gezamenlijk oefenen (opzet). Vervolgens gaat de Inspectie in op de uitvoering.

5.1 Bevindingen

Opzet

De Regeling verplicht nucleaire inrichtingen om het plan IBO in een oefening toe te passen²³. Daarnaast dient de nucleaire inrichting te rapporteren aan de minister van Infrastructuur en Milieu of het plan IBO aansluit op het plan EBO²⁴. De Regeling verplicht de politie niet om het plan EBO te oefenen. De landelijke handreiking stelt dat de politie het plan EBO minimaal éénmaal in de twee jaar beoefent met de nucleaire inrichting. Wanneer de politie of de nucleaire inrichting behoefte heeft aan een extra oefening of training, wordt dit in onderling overleg gerealiseerd.

De nationale politie heeft - zoals gezegd - de handreiking niet verplicht gesteld en laat de wijze van oefenen over aan de regionale eenheden. Twee eenheden hebben in het plan EBO opgenomen dat zij een oefenplan voor een periode van vijf jaar opstellen. Gedurende deze periode komt in ieder geval elk coördinatie niveau aan bod. De coördinatie niveaus zijn minimaal de officier van dienst politie en de staf

²¹ Zie ook de jaarrapportages van de ANVS, <https://www.autoriteitnvs.nl/ongewone-gebeurtenissen>

²² Kleinere incidenten die zich voordoen, zijn door middel van de interne maatregelen van de nucleaire inrichting zelfstandig afgehandeld, soms met ondersteuning vanuit de basispolitiezorg.

²³ Artikel 14 lid 1.

²⁴ Artikel 14 lid 2.

Grootschalig en Bijzonder Optreden (sGBO)²⁵. De plannen geven daarnaast aan dat dit oefenen al dan niet in combinatie met het multidisciplinair coördinatie-niveau van de veiligheidsregio plaats kan vinden. Eén eenheid heeft in het plan afgesproken dat structureel met de nucleaire inrichting wordt geoefend en dat de politie zorgt voor afstemming met partners van de Veiligheidsregio en eventueel plaatsing op de multidisciplinaire regionale oefenkalender. Eén eenheid heeft in het plan EBO geen afspraken opgenomen over het oefenen²⁶.

Locatiebekendheid

In de toelichting op de Regeling geeft de minister aan dat responsorganisaties bekend moeten zijn met de opzet en indeling van de nucleaire locatie en de vitale objecten op de locatie²⁷. De politie heeft ook in de landelijke handreiking aangegeven dat locatiebekendheid aanwezig moet zijn bij de politieonderdelen die in het kader van het plan ingezet kunnen worden, omdat dit de aansluiting tussen de IBO en de EBO-maatregelen bevordert. Wanneer sprake is van een nucleair incident is snelheid van alarmeren en snelheid in respons een vereiste. Zo is informatie over aanrijroutes en kennis van de nucleaire inrichting bij zowel centralisten van de meldkamer als aanrijdende eenheden van belang. Als voorbeeld geeft een respondent aan dat het voor de hulpdiensten van belang is om te weten dat de verbindingen in een bepaald gebouw het gewoonweg niet doen.

Uitvoering

Alle politie-eenheden geven uitvoering aan het oefenen bij en met de nucleaire inrichtingen. Hierbij oefent de politie meestal met separate teams, bijvoorbeeld met het observatieteam of het team explosievenverkenning. Uit het onderzoek blijkt dat bij drie van de vier eenheden niet alle coördinatie-niveaus structureel geoefend worden. Daarnaast ontbreekt het aan oefeningen waarin de verschillende politieonderdelen gezamenlijk scenario's uit het plan EBO oefenen. De Inspectie stelt vast dat de eenheid Oost-Nederland structureel invulling geeft aan oefeningen waarbij niet alleen de verschillende coördinatie-niveaus aan bod komen, maar tevens in multidisciplinair verband geoefend wordt.

De politie-eenheden, die in de plannen EBO hebben afgesproken dat een oefenplan wordt opgesteld, stellen dit plan vervolgens niet op. Enerzijds geeft een eenheid als reden aan dat het meerjarig inplannen van oefeningen lastig te realiseren is voor de politieorganisatie. In een andere eenheid is bewust gekozen om geen meerjaren oefenplan op te stellen, om flexibel in te kunnen spelen op de oefenbehoefte.

Uit het onderzoek blijkt dat de eenheden de meldkamers niet of nauwelijks betrekken bij de oefeningen. Respondenten binnen de meldkamerorganisatie geven aan hier wel behoefte aan te hebben.

Oefenbehoefte

Uit het onderzoek blijkt dat de oefenbehoefte van de politie-eenheden, nucleaire inrichtingen en de veiligheidsregio's verschilt. Zo geven de eenheden en inrichtingen aan behoefte te hebben om meer te oefenen in multidisciplinair verband om ook de combinatie van security- en safety scenario's te oefenen²⁸. De veiligheidsregio's

²⁵ De sGBO is een door de politie ingerichte staf om een incident te coördineren onder leiding van een algemeen commandant.

²⁶ Deze eenheid geeft wel uitvoering aan oefeningen. Zie verder onder 'uitvoering'.

²⁷ Regeling van de Minister van Infrastructuur en Milieu van 6 oktober 2016, nr. IENM/BSK-2016/183805.

²⁸ Zie ook hoofdstuk 2, 'security versus safety'.

maken gezien de 'volle' oefenkalenders en oefenverplichtingen de keuze om meer 'generiek' te oefenen in plaats van objectspecifiek. Dit houdt in dat een veiligheidsregio met meerdere objecten tegelijkertijd oefent op basis van generieke scenario's. Hierdoor wordt minder fysiek op de nucleaire locatie geoefend.

Respondenten van de nucleaire inrichtingen geven aan behoefte te hebben om vaker te oefenen met de politie. Hierbij zien zij een meerwaarde in het nader afstemmen van de gezamenlijke oefendoelen van de inrichtingen en de politie-eenheden.

Evalueren van oefeningen

De politie en de nucleaire inrichtingen geven aan uitgevoerde oefeningen te evalueren. De inrichtingen geven tegelijk aan behoefte te hebben om het evalueren meer gezamenlijk uit te voeren. Hierbij dienen vooraf door de politie en de inrichtingen gezamenlijke oefendoelen te worden bepaald. De Inspectie is van mening dat het gezamenlijk evalueren op basis van vooraf bepaalde oefendoelen bij kan dragen aan het lerend vermogen van beide organisaties.

Locatiebekendheid

Uit het onderzoek blijkt dat politie-eenheden wisselend aandacht besteden aan het bevorderen van lokale kennis. Twee eenheden bevorderen dit door het organiseren van werkbezoeken.

Good practice Zeeland West-Brabant / kerncentrale Borssele

Het team crisisbeheersing van de eenheid Zeeland West-Brabant organiseert geregeld werkbezoeken aan de kerncentrale Borssele voor de diverse disciplines binnen de eenheid. In 2017 zijn onder meer de officieren van dienst politie aan de beurt.

Respondenten van zowel de politie als de nucleaire inrichtingen binnen het onderzoek benoemen de borging van lokale kennis en expertise over de inrichtingen als een verbeterpunt.

5.2 Deelconclusies

Er zijn in de afgelopen jaren bij de nucleaire inrichtingen geen incidenten geweest waarbij het plan EBO moest worden toegepast. Tegelijk is bij alle betrokken partijen het besef aanwezig dat wanneer iets gebeurt bij de inrichtingen, de impact groot kan zijn. Juist het feit dat bijna geen incidenten plaatsvinden, pleit voor het borgen van oefeningen zodat de doeltreffendheid van de plannen beoordeeld kan worden.

De Inspectie concludeert dat de drie van de vier politie-eenheden beperkt uitvoering geven aan het oefenen met de nucleaire inrichtingen. Hoewel oefeningen van separate politieteams plaats vinden, ontbreekt het aan structureel oefenen van alle niveaus uit het plan EBO. Dit beschouwt de Inspectie als een verbeterpunt omdat het gezamenlijk oefenen inzicht geeft in de doeltreffendheid van het plan EBO en de kennis van de verschillende actoren over de locatie. Opvallend daarbij is dat ook de meldkamer als belangrijke schakel niet of nauwelijks wordt betrokken.

Daarnaast dient het oefenen met de nucleaire inrichtingen een hoger doel. Het gezamenlijk oefenen en evalueren geeft inzicht in de doeltreffendheid van de maatregelen uit de plannen IBO en EBO en verschaft inzicht in de wijze waarop ze op elkaar aansluiten.

De veiligheidsregio's maken de keuze om meer generiek te oefenen met meerdere objecten. Hierdoor kan de vereiste bekendheid van de responsorganisaties van de opzet en indeling van de nucleaire locatie in het gedrang komen.

I

Bijlage Afkortingen

ANVS	Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming
COVRA	Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval
EBO	Externe Beveiligings Organisatie
GHOR	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GRIP	Gecoördineerde regionale incidentbestrijding procedure
IBO	Interne Beveiligings Organisatie
Inspectie	Inspectie Veiligheid en Justitie
MT	Managementteam
NCSC	Nationaal Cyber Security Centrum
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
NRG	Nuclear Research and consultancy Group
RID	Reactor Instituut Delft
Urenco	Uranium Enrichment Company

Missie Inspectie Veiligheid en Justitie

De Inspectie Veiligheid en Justitie houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van veiligheid en justitie om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een veilige en rechtvaardige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
communicatie@inspectievenj.nl | www.inspectievenj.nl

Mei 2017

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*